

BOARD OF STUDIES IN LANGUAGES AND LITERATURES

SUBJECT: MARATHI AND MARATHI LITERATURE

B.A. SEMESTER I

Courses:

1. Major 1 : मराठी आणि व्यावहारिक मराठी भाग - १ (साहित्यरंग - १)
2. Major 2 : वाङ्मयप्रकाराचा अभ्यास : नाटक (नटसम्राट)
3. Minor 1 : उपयोजित मराठी - भाग १
4. VSC 1 : मुद्रितशोधन : कौशल्य आणि व्यवसाय
5. SEC : वाङ्मयीन आकृतिबंधाची लेखनकौशल्ये भाग-१

Shri Binzani City College

Near Sakkardara Square, Umrer Road, Nagpur

B A Semester I

Major 1 – मराठी आणि व्यावहारिक मराठी भाग - १ (साहित्यरंग - १)

(To be implemented from 2024 – 25)

PROGRAM EDUCATIONAL OUTCOMES (PEOs):

1. Graduates will demonstrate professional excellence in their chosen fields, showcasing creativity, critical thinking, and technical skills.
2. Graduates will effectively communicate and collaborate within diverse, interdisciplinary teams and communities.
3. Graduates will express gratitude and appreciate various forms of arts and literature in general and Indian Knowledge values and systems, in particular.

For reference: PROGRAM OUTCOMES (POs)

PO 1: Critical Thinking

PO2: Effective Communication

PO 3: Social Interaction

PO 4: Effective Citizenship

PO 5: Ethics

PO 6: Environment and Sustainability

PO 7: Self-directed and Lifelong Learning

PROGRAM SPECIFIC OUTCOMES (PSOs): *The students will be able to -*

PSO1:

Demonstrate advanced proficiency in the English language, including reading, writing, listening, and speaking skills.

PSO2:

Contextualize literary works within their historical, cultural, and social frameworks, understanding the influences and significance of different literary movements.

PSO3:

Define the basic concepts and theoretical frameworks of English Grammar, Creative Writing, Translation Studies, Film Studies, Advertising, and Business English.

Program Code	
Program Name	B.A. (Major T- 1 in Marathi and Marathi Literature)
Course Code	MAR101
Course Name	मराठी आणि व्यावहारिक मराठी भाग - १ (साहित्यरंग - १)
No. of Credits	03 (Lecture – 3, Tutorial – 0, Practical – 0)
Teaching Hours	45 lectures (One hour duration each)
Evaluation Scheme	60 (End Semester Examination – <i>Min passing marks - 24</i>) + 40 (Continuous Internal Examination – <i>Min passing marks - 16</i>) = 100 marks (Min passing marks – 24 + 16 = 40)
Group under NEP scheme	Major
Pre-requisites for the course	• प्राथमिक मराठी भाषाज्ञान • मराठी साहित्यविषयक प्राथमिकज्ञान • मराठी गद्य-पद्य वाङ्मयप्रकारांचे प्राथमिकज्ञान

926m

[Signature]

Course Outcomes:*The students will be able to:*

- CO 1** भाषेच्या व साहित्याच्या अभ्यासाद्वारे भारतीय संस्कृती आणि इतिहासाची ओळख करून देणे.
- CO 2** विविध साहित्यप्रकारांची ओळख करून देणे.
- CO 3** विद्यार्थ्यांची भाषिक कौशल्य विकसित करणे व त्यांना रोजगाराभिमुख बनवणे.
- CO 4** भाषेचे तसेच साहित्याचे आकलन आणि जीवनव्यवहारात उपयोजन करण्यास प्रवृत्त करणे.

Syllabus:**Contents & Hours**

Unit I	(15 hrs) गद्य विभाग 1. पाखाला बाळक पांगुरवणें - म्हाइंभट 2. शिक्षण - जोतीराव फुले 3. तरुणांनो! निर्भय बना, शूर बना - स्वामी विवेकानंद 4. नववर्षाच्या उदयाचलावर उद्योगाचे ध्वजारोपण - राष्ट्रसंत तुकडोजी महाराज 5. कोकराची कथा - अरविंद गोखले	
Unit II	(15 hrs) पद्य विभाग 1. माय मराठी - मुकुंदराज 2. ज्ञानेश्वरांचे अभंग - संत ज्ञानेश्वर, 3. दवाचे थेंब - केशवसुत 4. भंगु दे काठिन्य माझे - बा. सी. मर्ढेकर, 5. चार शब्द - नारायण सुर्वे	
Unit III	(15 hrs) व्यावहारिक मराठी विभाग 1. व्यावहारिक मराठी : स्वरूप आणि भूमिका 2. भाषिक संवादव्यवहाराची मूलतत्त्वे 3. वाक्प्रचार म्हणी संग्रह करणे शब्दसंग्रह वाढविणे, सुविचार संग्रह करणे 4. विविध संस्था, ग्रंथालयांना भेट देणे.	
Practical:	1. Poster presentation on non-verbal communication 2. Sharing stories / own experiences based on at least any one prescribed life skills	
Textbooks / Reference Books:	1. अभ्यासग्रंथ : साहित्यरंगभाग - १, राघवपब्लिशर्स अँड डिस्ट्रीब्यूटर्स, नागपूर, २०२०.	
Evaluation Pattern:		
S. No	Theory	Practical
1.	LAQs with internal choice from Unit 1 = 16 marks	Online and Offline classroom participation of the student = 10 marks
2.	LAQs with internal choice from Unit 2 = 16 marks	An assignment based on curriculum = 10 marks
3.	LAQs with internal choice from Unit 3 = 16 marks	Subject wise class tests = 10 marks
4.	12 MCQs from all three units (One mark each) = 12 marks	Performance Based Activities conducted by the teacher concerned / Viva voce = 10 marks
	Total: 60 marks	Total: 40 marks

(Signature)

(Signature)

Shri Binzani City College
Near Sakkardara Square, Umrer Road, Nagpur

B A Semester I

Major 2 – वाङ्मयप्रकाराचा अभ्यास : नाटक (नटसम्राट)
(To be implemented from 2024 – 25)

PROGRAM EDUCATIONAL OUTCOMES (PEOs):

1. Graduates will demonstrate professional excellence in their chosen fields, showcasing creativity, critical thinking, and technical skills.
2. Graduates will effectively communicate and collaborate within diverse, interdisciplinary teams and communities.
3. Graduates will express gratitude and appreciate various forms of arts and literature in general and Indian Knowledge values and systems, in particular.

For reference: PROGRAM OUTCOMES (POs)

PO 1: Critical Thinking

PO2: Effective Communication

PO 3: Social Interaction

PO 4: Effective Citizenship

PO 5: Ethics

PO 6: Environment and Sustainability

PO 7: Self-directed and Lifelong Learning

PROGRAM SPECIFIC OUTCOMES (PSOs): *The students will be able to -*

PSO1: Demonstrate advanced proficiency in the English language, including reading, writing, listening, and speaking skills.

PSO2: Contextualize literary works within their historical, cultural, and social frameworks, understanding the influences and significance of different literary movements.

PSO3: Define the basic concepts and theoretical frameworks of English Grammar, Creative Writing, Translation Studies, Film Studies, Advertising, and Business English.

Program Code	
Program Name	B.A. (Major T- 2 in Marathi and Marathi Literature)
Course Code	MAR102
Course Name	वाङ्मयप्रकाराचा अभ्यास : नाटक (नटसम्राट)
No. of Credits	03 (Lecture – 3, Tutorial – 0, Practical – 0)
Teaching Hours	45 lectures (One hour duration each)
Evaluation Scheme	60 (End Semester Examination – <i>Min passing marks - 24</i>) + 40 (Continuous Internal Examination – <i>Min passing marks - 16</i>) = 100 marks (Min passing marks – 24 + 16 = 40)
Group under NEP scheme	Major
Pre-requisites for the course	• साहित्यप्रकाराविषयीची प्राथमिकजाणीववआकलन • नाटकयावाङ्मयप्रकाराचीप्राथमिकजाण • मराठीनाटकांविषयीचीजुजबी माहिती

Course Outcomes:*The students will be able to:*

- CO 1** नाटकावाङ्मयप्रकाराची संकल्पनावस्वरूपसमजून घेतील.
- CO 2** नाटकाचे विविध घटक जाणून घेतील.
- CO 3** 'नटसम्राट' ची कथावस्तू व इतर व्यक्तिरेखांचा अभ्यास करतील.
- CO 4** 'नटसम्राट' नाटकाचे प्रतिपाद्य, आशय आणि शोकात्मिका या विषयीचे मूल्यमापन करतील.

Syllabus:**Contents & Hours****Unit I (15 hrs)**

नाटक : कलाप्रकार आणि वाङ्मयप्रकार: संकल्पना, स्वरूप आणि ऐतिहासिक आढावा

Unit II (15 hrs)

नाटकाचे विविध घटक, नटसम्राट : कथावस्तू व व्यक्तिरेखा

Unit III (15 hrs)

नटसम्राट : प्रतिपाद्य, आशय आणि शोकात्मिका

Practical:**Textbooks / Reference Books:**

1. अभ्यासग्रंथ : नटसम्राट, वि. वा. शिरवाडकर, पॉप्युलर प्रकाशन, मुंबई

Evaluation Pattern:

S. No	Theory	Practical
1.	LAQs with internal choice from Unit 1 = 16 marks	Online and Offline classroom participation of the student = 10 marks
2.	LAQs with internal choice from Unit 2 = 16 marks	An assignment based on curriculum = 10 marks
3.	LAQs with internal choice from Unit 3 = 16 marks	Subject wise class tests = 10 marks
4.	12 MCQs from all three units (One mark each) = 12 marks	Performance Based Activities conducted by the teacher concerned / Viva voce = 10 marks
	Total: 60 marks	Total: 40 marks

Shri Binzani City College
Near Sakkardara Square, Umrer Road, Nagpur

B A Semester I

Minor 1 – उपयोजित मराठी - भाग १
(To be implemented from 2024 – 25)

PROGRAM EDUCATIONAL OUTCOMES (PEOs):

1. Graduates will demonstrate professional excellence in their chosen fields, showcasing creativity, critical thinking, and technical skills.
2. Graduates will effectively communicate and collaborate within diverse, interdisciplinary teams and communities.
3. Graduates will express gratitude and appreciate various forms of arts and literature in general and Indian Knowledge values and systems, in particular.

For reference: PROGRAM OUTCOMES (POs)

PO 1: Critical Thinking

PO2: Effective Communication

PO 3: Social Interaction

PO 4: Effective Citizenship

PO 5: Ethics

PO 6: Environment and Sustainability

PO 7: Self-directed and Lifelong Learning

PROGRAM SPECIFIC OUTCOMES (PSOs): *The students will be able to -*

PSO1: Demonstrate advanced proficiency in the English language, including reading, writing, listening, and speaking skills.

PSO2: Contextualize literary works within their historical, cultural, and social frameworks, understanding the influences and significance of different literary movements.

PSO3: Define the basic concepts and theoretical frameworks of English Grammar, Creative Writing, Translation Studies, Film Studies, Advertising, and Business English.

Program Code	
Program Name	B.A. (Minor T- 1 in Marathi and Marathi Literature)
Course Code	MAR Minor 101
Course Name	उपयोजित मराठी - भाग १
No. of Credits	03 (Lecture – 3, Tutorial – 0, Practical – 0)
Teaching Hours	45 lectures (One hour duration each)
Evaluation Scheme	60 (End Semester Examination – <i>Min passing marks - 24</i>) + 40 (Continuous Internal Examination – <i>Min passing marks - 16</i>) = 100 marks (Min passing marks – 24 + 16 = 40)
Group under NEP scheme	Major
Pre-requisites for the course	• मराठीभाषाविषयक प्राथमिक जाणीववआकलन • गद्यवाङ्मयाचीप्राथमिकजाण • मराठीकाव्यपरंपरेची प्राथमिक स्तराची माहिती

Course Outcomes:

The students will be able to:

CO 1

भाषेच्यावसाहित्याच्याअभ्यासाद्वारेभारतीयसंस्कृतीआणिइतिहासाचीओळखकरूनदेणे.

[Signature]

[Signature]

CO 2	विविधसाहित्याप्रकारांचीओळखकरूनदेणे.
CO 3	विद्यार्थ्यांचीभाषिककौशल्यविकसितकरणेवत्यांनारोजगाराभिमुखबनवणे.
CO 4	भाषेचेतसेचसाहित्याचेआकलनआणिजीवनव्यवहारातउपयोजनकरण्यासप्रवृत्तकरणे.

Syllabus:		Contents & Hours
Unit I		(15 hrs) गद्यविभाग 1. पाखालाबाळकपांगुरवणे - म्हाइंभट 2. शिक्षण - जोतीरावफुले 3. तरुणांनो! निर्भयबना, शूरबना - स्वामीविवेकानंद 4. नववर्षाच्याउदयाचलावरउद्योगाचेध्वजारोपण - राष्ट्रसंततुकडोजीमहाराज. 5. कोकराचीकथा - अरविंदगोखले
Unit II		(15 hrs) पद्यविभाग 1. मायमराठी - मुकुंदराज 2. ज्ञानेश्वरांचेअभंग - संतज्ञानेश्वर, 3. दवाचेथेंब - केशवसुत 4. भंगुदेकाठिन्यमाझे - बा. सी. मर्ढेकर, 5. चारशब्द - नारायणसुर्वे
Unit III		(15 hrs) व्यावहारिकमराठीविभाग 1. व्यावहारिकमराठी : स्वरूपआणिभूमिका 2. भाषिकसंवादव्यवहाराचीमूलतत्त्वे 3. वाक्प्रचारम्हणीसंग्रहकरणेशब्दसंग्रहवाढविणे, सुविचारसंग्रहकरणे 4. विविधसंस्था, ग्रंथालयांनाभेटदेणे.
Practical:		1. Poster presentation on non-verbal communication 2. Sharing stories / own experiences based on at least any one prescribed life skills
Textbooks / Reference Books:		2. अभ्यासग्रंथ : साहित्यरंगभाग 1, राघवपब्लिशर्सऑण्डडिस्ट्रीबुटर्स, नागपूर, २०२०.
Evaluation Pattern:		
S. No	Theory	Practical
1.	LAQs with internal choice from Unit 1 = 16 marks	Online and Offline classroom participation of the student = 10 marks
2.	LAQs with internal choice from Unit 2 = 16 marks	An assignment based on curriculum = 10 marks
3.	LAQs with internal choice from Unit 3 = 16 marks	Subject wise class tests = 10 marks
4.	12 MCQs from all three units (One mark each) = 12 marks	Performance Based Activities conducted by the teacher concerned / Viva voce = 10 marks
Total: 60 marks		Total: 40 marks

956m

[Signature]

Shri Binzani City College
Near Sakkardara Square, Umrer Road, Nagpur

B A Semester I

VSC-1 – मुद्रितशोधन : कौशल्य आणि व्यवसाय

(To be implemented from 2024 – 25)

PROGRAM EDUCATIONAL OUTCOMES (PEOs):

1. Graduates will demonstrate professional excellence in their chosen fields, showcasing creativity, critical thinking, and technical skills.
2. Graduates will effectively communicate and collaborate within diverse, interdisciplinary teams and communities.
3. Graduates will express gratitude and appreciate various forms of arts and literature in general and Indian Knowledge values and systems, in particular.

For reference: PROGRAM OUTCOMES (POs)

PO 1: Critical Thinking

PO2: Effective Communication

PO 3: Social Interaction

PO 4: Effective Citizenship

PO 5: Ethics

PO 6: Environment and Sustainability

PO 7: Self-directed and Lifelong Learning

PROGRAM SPECIFIC OUTCOMES (PSOs): *The students will be able to -*

PSO1: Demonstrate advanced proficiency in the English language, including reading, writing, listening, and speaking skills.

PSO2: Contextualize literary works within their historical, cultural, and social frameworks, understanding the influences and significance of different literary movements.

PSO3: Define the basic concepts and theoretical frameworks of English Grammar, Creative Writing, Translation Studies, Film Studies, Advertising, and Business English.

Program Code	
Program Name	B.A.I (VSC-1 Marathi and Marathi Literature)
Course Code	VSC-101
Course Name	मुद्रितशोधन : कौशल्यआणिव्यवसाय
No. of Credits	02 (Lecture – 0, Tutorial – 0, Practical – 2)
Teaching Hours	60 lectures (One hour duration each)
Evaluation Scheme	50 (Activities – <i>Min passing marks - 25</i>) + 50 (Continuous Internal Examination – <i>Min passing marks - 25</i>) = 100 marks (Min passing marks – 25 + 25 = 50)
Group under NEP scheme	Vocational Skills Course (VSC)
Pre-requisites for the course	१. मराठी भाषेचेप्राथमिक स्तराचेज्ञान २. मराठीव्याकरणाचीजाण
Course Outcomes:	
	<i>The students will be able to:</i>
CO 1	मुद्रितशोधन ही संकल्पना समजून घेऊन मराठीचे लेखनविषयक नियम जाणून घेता येतील

956m

[Signature]

CO 2 मराठी शब्दांच्या शुद्धलेखनाची वैशिष्ट्ये समजतील.

CO 3 मुद्रितशोधन करण्याची प्रक्रिया समजून घेता येईल.

Syllabus:

Contents & Hours

Practical Unit I (30 hrs)

Practical Unit I

१. मुद्रितशोधन : मराठीचे लेखनविषयक नियम, शब्दांच्या लेखनाविषयी.

(30 hrs)

२. मुद्रितशोधनाची वैशिष्ट्ये, मुद्रितशोधनाच्या खुणा, मुद्रितशोधन नमुना

क्रियाकलाप (Activities)

1. त्रुटी शोधा (Error Hunt):

एक मजकूर दिला जाईल ज्यामध्ये शब्दछेद, विरामचिन्हे, वाक्यरचना, लेखनचूक यासारख्या चुका असतील. त्या चुका विद्यार्थ्यांनी शोधायच्या.

2. बदल करून दाखवा (Correct & Rewrite):

चुकांसह दिलेला परिच्छेद सुधारून पुन्हा लिहा.

3. मुद्रणचूक ओळखा (Spot the Typo):

एका मजकुरात फक्त शब्दलेखनाच्या चुका असतील. त्या लक्षात घेऊन शुद्ध रूप लिहा.

4. शुद्धलेखन स्पर्धा (Proofreading Competition):

दोन किंवा अधिक विद्यार्थ्यांना एकाच मजकुरावर काम करायला द्या आणि कोणी अधिक चूक शोधतो हे पाहा.

5. विरामचिन्ह तपासणी (Punctuation Check):

विरामचिन्हांच्या चुका असलेला मजकूर द्या आणि योग्य विरामचिन्ह लावायला सांगा.

6. छापील जाहिरात तपासणी (Ad Proofing):

वर्तमानपत्रातील जाहिरात किंवा बातमीतील लेखन त्रुटी शोधणे.

7. दोन मजकुरांची तुलना (Text Comparison):

मूळ मजकूर आणि संपादित मजकूर दिला जाईल. विद्यार्थ्यांनी त्यातील फरक ओळखायचा.

8. दैनंदिन वापरातील चुकांचा अभ्यास (Common Mistakes Identification):

सोशल मीडियावरील पोस्ट, बॅनर, जाहिरातीतील भाषिक चुका ओळखा.

9. स्वतःच्या लेखनाचे मुद्रितशोधन (Self-Proofreading):

विद्यार्थ्यांनी स्वतः एक लेख लिहून त्यावर मुद्रितशोधन करायचे.

10. समारंभाचे आमंत्रण पत्र तपासणे (Invitation Card Editing):

दिलेल्या आमंत्रण पत्रकातील शुद्धलेखन व मांडणीच्या चुका सुधारून दाखवणे.

Textbooks / Reference Books:

१. व्यावहारिक मराठी : ल. रा. नासिराबादकर (प्रकरण १७ व १८)

२. साहित्यरंग भाग ३, राघव पब्लिशर्स व डिस्ट्रिब्युटर्स, नागपूर, २०२२

Evaluation Pattern:

S. No	Activities	CIE
1.	त्रुटी शोधा (Error Hunt):	छापील जाहिरात तपासणी (Ad Proofing):
2.	बदल करून दाखवा (Correct & Rewrite):	स्वतःच्या लेखनाचे मुद्रितशोधन (Self-Proofreading):
3.	मुद्रणचूक ओळखा (Spot the Typo):	समारंभाचे आमंत्रण पत्र तपासणे (Invitation Card Editing):
4.	शुद्धलेखन स्पर्धा (Proofreading Competition):	दोन मजकुरांची तुलना (Text Comparison):
5.	विरामचिन्ह तपासणी (Punctuation Check):	दैनंदिन वापरातील चुकांचा अभ्यास (Common Mistakes Identification):
Total: 50 marks		Total: 50 marks

SSGm

Shri Binzani City College

Near Sakkardara Square, Umrer Road, Nagpur - 24

B. A. - Skill Enhancement Course (SEC) Semester I

वाङ्मयीन आकृतिबंधाची लेखनकौशल्ये भाग-१

(To be implemented from 2024 - 25)

PROGRAM EDUCATIONAL OUTCOMES (PEOs):

1. Graduates will demonstrate professional excellence in their chosen fields, showcasing creativity, critical thinking, and technical skills.
2. Graduates will effectively communicate and collaborate within diverse, interdisciplinary teams and communities.
3. Graduates will express gratitude and appreciate various forms of arts and literature in general and Indian Knowledge values and systems, in particular.

For reference: PROGRAM OUTCOMES (POs)

PO 1: Critical Thinking

PO2: Effective Communication

PO 3: Social Interaction

PO 4: Effective Citizenship

PO 5: Ethics

PO 6: Environment and Sustainability

PO 7: Self-directed and Lifelong Learning

PROGRAM SPECIFIC OUTCOMES (PSOs): *The students will be able to-*

PSO1: Students will understand the entire communication process.

PSO2: Students will develop all the four skills of English Language- Listening, Speaking, reading and writing.

PSO3: Students will use critical thinking on various aspects of life.

Program Code	
Program Name	B.A.I (SEC-1 Marathi and Marathi Literature)
Course Code	SEC-101
Course Name	वाङ्मयीन आकृतिबंधाची लेखनकौशल्ये भाग-१
No. of Credits	02 (Lecture – 0, Practical – 2)
Teaching Hours	60 lectures (One hour duration each)
Evaluation Scheme	50 (Activities) – <i>Min passing marks - 25</i>) + 50 (Continuous Internal Examination – <i>Min passing marks - 25</i>) = 100 marks (<i>Min passing marks – 25 + 25 = 50</i>)
Group under NEP scheme	Skill Enhancement Course (SEC)
Pre-requisites for the course	• मराठीतील साहित्यप्रकाराची प्राथमिकजाण • विविधसाहित्यप्रकारांच्याघटकांचेजुजबी ज्ञान
Course Outcomes:	
	<i>The students will be able to:</i>
CO 1	विद्यार्थी वाङ्मयीन आकृतिबंधांची लेखनकौशल्ये ही संकल्पना समजून घेतील.
CO 2	निबंध आणि लघुकथा या दोन आकृतिबंधांच्या लेखनकौशल्याची जाण त्यांच्यात विकसित होईल.

CO 3 ललितबंध, व्यक्तिचित्र व प्रवासलेख या लेखनाची कौशल्ये त्यास अवगत होतील.

Syllabus:

Contents & Hours

Unit I (30 hrs)

1. वाङ्मयीन आकृतिबंधाची लेखनकौशल्ये : संकल्पना व स्वरूप
2. निबंध व लघुकथा या आकृतिबंधांची लेखनकौशल्ये

Unit II (30 hrs)

1. ललितबंध, व्यक्तिचित्र आणि प्रवासलेख या वाङ्मयीन आकृतिबंधांची लेखनकौशल्ये

**Textbooks /
Reference
Books:**

1. व्यावहारिक मराठी - ल. रा. नसिराबादकर
2. लेखनाचे विविध आकृतिबंध - चंद्रकांत भोंजाळ

Evaluation Pattern:

S. No	Theory	Practical
1.	Chit games – Nouns	Worksheet on Nouns
2.	Adjective identification game	Worksheet on Adjectives
3.	Quiz for identifying tenses	Worksheet on Verbs
4	Acting game for prepositions	Worksheet on Prepositions
	Word Formation Activities	Worksheet on Word Formation
Total: 50 marks		Total: 50 marks

[Signature]

[Signature]

BOARD OF STUDIES IN LANGUAGES AND LITERATURES

SUBJECT: MARATHI AND MARATHI LITERATURE

B.A. SEMESTER II

Courses:

1. Major 3 : मराठी आणि व्यावहारिक मराठी भाग- २ (साहित्यरंग १, सत्र - २)
2. Major 4 : वाङ्मयप्रकाराचा अभ्यास : कविता (साठोत्तरी मराठी कविता)
3. Minor 2 : उपयोजित मराठी - भाग २
4. VSC 2 : मुद्रित माध्यमांसाठीची लेखनकौशल्ये
5. AEC 1 : भाषिक कौशल्य विकास : भाग १

Shri Binzani City College

Near Sakkardara Square, Umrer Road, Nagpur

B A Semester II

Major 3 – मराठी आणि व्यावहारिक मराठी भाग- २ (साहित्यरंग १, सत्र - २)
(To be implemented from 2024 – 25)

PROGRAM EDUCATIONAL OUTCOMES (PEOs):

1. Graduates will demonstrate professional excellence in their chosen fields, showcasing creativity, critical thinking, and technical skills.
2. Graduates will effectively communicate and collaborate within diverse, interdisciplinary teams and communities.
3. Graduates will express gratitude and appreciate various forms of arts and literature in general and Indian Knowledge values and systems, in particular.

For reference: PROGRAM OUTCOMES (POs)

PO 1: Critical Thinking

PO2: Effective Communication

PO 3: Social Interaction

PO 4: Effective Citizenship

PO 5: Ethics

PO 6: Environment and Sustainability

PO 7: Self-directed and Lifelong Learning

PROGRAM SPECIFIC OUTCOMES (PSOs): *The students will be able to -*

PSO1: Demonstrate advanced proficiency in the English language, including reading, writing, listening, and speaking skills.

PSO2: Contextualize literary works within their historical, cultural, and social frameworks, understanding the influences and significance of different literary movements.

PSO3: Define the basic concepts and theoretical frameworks of English Grammar, Creative Writing, Translation Studies, Film Studies, Advertising, and Business English.

Program Code	
Program Name	B.A. (Major T- 3 in Marathi and Marathi Literature)
Course Code	MAR103
Course Name	मराठी आणि व्यावहारिक मराठी भाग- २ (साहित्यरंग - १, सत्र - २)
No. of Credits	03 (Lecture – 3, Tutorial – 0, Practical – 0)
Teaching Hours	45 lectures (One hour duration each)
Evaluation Scheme	60 (End Semester Examination – <i>Min passing marks - 24</i>) + 40 (Continuous Internal Examination – <i>Min passing marks - 16</i>) = 100 marks (Min passing marks – 24 + 16 = 40)
Group under NEP scheme	Major
Pre-requisites for the course	• मराठीभाषेविषयीचीजाणीववआकलन • गद्यवाङ्मयाचीप्राथमिकजाण • मराठीकाव्यपरंपरेचेज्ञान

Course Outcomes:

	<i>The students will be able to:</i>
CO 1	विविध साहित्यप्रकारांची ओळख करून देणे.
CO 2	विद्यार्थ्यांची भाषिक कौशल्य विकसित करणे व त्यांना रोजगाराभिमुख बनवणे.
CO 3	भाषेचे तसेच साहित्याचे आकलन आणि जीवनव्यवहारात उपयोजन करण्यास प्रवृत्त करणे.
CO 4	नैतिक मूल्ये रुजविणे.

(Signatures)

Syllabus:		Contents & Hours
Unit I	(15 hrs)	गद्य विभाग 1. भारतीय लोकशाहीचे भवितव्य काय ? डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर 2. गाडगेबाबांनी शाळा दिली - सीमा साखरे 3. अजातशत्रू अटलजी ! - शरद पवार 4. कृष्णविवर - जयंत नारलीकर 5. विवेकवाद - नरेंद्र दाभोळकर
Unit II	(15 hrs)	पद्य विभाग 1. मृण्मयी - इंदिरा संत 2. उषःकाल होता होता - सुरेश भट 3. पुन्हा एकदा - यशवंत मनोहर 4. मेंढरं - विठ्ठल वाघ 5. आई! मारू नकोस गर्भात! - उषाकिरण आत्राम
Unit III	(15 hrs)	व्यावहारिक मराठी विभाग 1. पत्रलेखन 2. सारांशलेखन भाषिक कौशल्याधारित अभ्यासघटक : 1. स्वपरिचय लिहिणे. 2. नोकरीसाठी अर्ज लिहिणे. 3. तक्रारपत्र तयार करणे. 4. लेख, कथा इत्यादींचा सारांश लिहिणे.
Practical:		
Textbooks / Reference Books:		अभ्यासग्रंथ : साहित्यरंग भाग - १, राघव पब्लिशर्स अँड डिस्ट्रीबुटर्स, नागपूर, २०२०.
Evaluation Pattern:		
S. No	Theory	Practical
1.	LAQs with internal choice from Unit 1 = 16 marks	Online and Offline classroom participation of the student = 10 marks
2.	LAQs with internal choice from Unit 2 = 16 marks	An assignment based on curriculum = 10 marks
3.	LAQs with internal choice from Unit 3 = 16 marks	Subject wise class tests = 10 marks
4.	12 MCQs from all three units (One mark each) = 12 marks	Performance Based Activities conducted by the teacher concerned / Viva voce = 10 marks
Total: 60 marks		Total: 40 marks

Shri Binzani City College

Near Sakkardara Square, Umrer Road, Nagpur

B A Semester II

Major 4 – वाङ्मयप्रकाराचा अभ्यास : कविता (साठोत्तरी मराठी कविता)

(To be implemented from 2024 – 25)

PROGRAM EDUCATIONAL OUTCOMES (PEOs):

1. Graduates will demonstrate professional excellence in their chosen fields, showcasing creativity, critical thinking, and technical skills.
2. Graduates will effectively communicate and collaborate within diverse, interdisciplinary teams and communities.
3. Graduates will express gratitude and appreciate various forms of arts and literature in general and Indian Knowledge values and systems, in particular.

For reference: PROGRAM OUTCOMES (POs)

PO 1: Critical Thinking

PO2: Effective Communication

PO 3: Social Interaction

PO 4: Effective Citizenship

PO 5: Ethics

PO 6: Environment and Sustainability

PO 7: Self-directed and Lifelong Learning

PROGRAM SPECIFIC OUTCOMES (PSOs): *The students will be able to -*

PSO1: Demonstrate advanced proficiency in the English language, including reading, writing, listening, and speaking skills.

PSO2: Contextualize literary works within their historical, cultural, and social frameworks, understanding the influences and significance of different literary movements.

PSO3: Define the basic concepts and theoretical frameworks of English Grammar, Creative Writing, Translation Studies, Film Studies, Advertising, and Business English.

Program Code	
Program Name	B.A. (Major T- 4 in Marathi and Marathi Literature)
Course Code	MAR104
Course Name	वाङ्मय प्रकाराचा अभ्यास : कविता (साठोत्तरी मराठी कविता)
No. of Credits	03 (Lecture – 3, Tutorial – 0, Practical – 0)
Teaching Hours	45 lectures (One hour duration each)
Evaluation Scheme	60 (End Semester Examination – <i>Min passing marks - 24</i>) + 40 (Continuous Internal Examination – <i>Min passing marks - 16</i>) = 100 marks (Min passing marks – 24 + 16 = 40)
Group under NEP scheme	Major
Pre-requisites for the course	• साहित्यप्रकारांची प्राथमिक स्तराची जाणीववआकलन • कवितायावाङ्मयप्रकाराचीप्राथमिकजाण • मराठीकाव्यपरंपरावसाठोत्तरीमराठीकाव्यधारा याविषयी प्राथमिकज्ञान

Course Outcomes:

The students will be able to:

CO 1 कवितेची व्याख्या, स्वरूप आणि वैशिष्ट्ये जाणून घेणे.

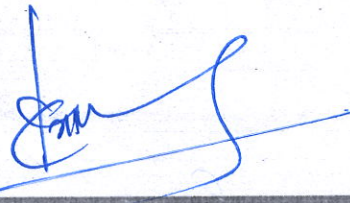
CO 2 साठोत्तर मराठी काव्याचा अभ्यास करणे.

CO 3 कवितांतील आशयसूत्रांचा परामर्श घेणे.

CO 4 अभ्यासक्रमातील पुस्तकाच्या आधारे काव्याच्या शब्दकळा, प्रतिमा उलगडणे.

Syllabus:		Contents & Hours
Unit I	(15 hrs)	• ना. धो. महानोर • ग्रेस • यशवंत मनोहर
Unit II	(15 hrs)	• म.म. देशपांडे • सुरेश भट • वसंत आबाजी डहाके
Unit III	(15 hrs)	• विठ्ठल वाघ • अरुणा ढेरै • प्रभा गणोरकर • इंद्रजित भालेराव
Practical:		
Textbooks / Reference Books:	अभ्यासग्रंथ : साठोत्तरी मराठी कविता (१९६० ते २००० निवडक प्रातिनिधिक कविता- संपादन : रा. तु. म. मराठी विद्यापीठ मराठी अभ्यासमंडळ.)	
Evaluation Pattern:		
S. No	Theory	Practical
1.	LAQs with internal choice from Unit 1 = 16 marks	Online and Offline classroom participation of the student = 10 marks
2.	LAQs with internal choice from Unit 2 = 16 marks	An assignment based on curriculum = 10 marks
3.	LAQs with internal choice from Unit 3 = 16 marks	Subject wise class tests = 10 marks
4.	12 MCQs from all three units (One mark each) = 12 marks	Performance Based Activities conducted by the teacher concerned / Viva voce = 10 marks
	Total: 60 marks	Total: 40 marks

Shri Binzani City College
Near Sakkardara Square, Umrer Road, Nagpur
B A Semester II
Minor 2 – उपयोजित मराठी - भाग २
(To be implemented from 2024 – 25)

PROGRAM EDUCATIONAL OUTCOMES (PEOs):

1. Graduates will demonstrate professional excellence in their chosen fields, showcasing creativity, critical thinking, and technical skills.
2. Graduates will effectively communicate and collaborate within diverse, interdisciplinary teams and communities.
3. Graduates will express gratitude and appreciate various forms of arts and literature in general and Indian Knowledge values and systems, in particular.

For reference: PROGRAM OUTCOMES (POs)

PO 1: Critical Thinking

PO2: Effective Communication

PO 3: Social Interaction

PO 4: Effective Citizenship

PO 5: Ethics

PO 6: Environment and Sustainability

PO 7: Self-directed and Lifelong Learning

PROGRAM SPECIFIC OUTCOMES (PSOs): *The students will be able to -*

PSO1: Demonstrate advanced proficiency in the English language, including reading, writing, listening, and speaking skills.

PSO2: Contextualize literary works within their historical, cultural, and social frameworks, understanding the influences and significance of different literary movements.

PSO3: Define the basic concepts and theoretical frameworks of English Grammar, Creative Writing, Translation Studies, Film Studies, Advertising, and Business English.

Program Code	
Program Name	B.A. (Minor T- 2 in Marathi and Marathi Literature)
Course Code	MAR Minor 102
Course Name	उपयोजित मराठी भाग २
No. of Credits	03 (Lecture – 3, Tutorial – 0, Practical – 0)
Teaching Hours	45 lectures (One hour duration each)
Evaluation Scheme	60 (End Semester Examination – <i>Min passing marks - 24</i>) + 40 (Continuous Internal Examination – <i>Min passing marks - 16</i>) = 100 marks (Min passing marks – 24 + 16 = 40)
Group under NEP scheme	Major
Pre-requisites for the course	• मराठीभाषेचीजाणीववआकलन • गद्यवाङ्मयाचीप्राथमिकजाण • मराठीकाव्यपरंपरेचे जुजबीज्ञान
Course Outcomes:	
	<i>The students will be able to:</i>
CO 1	विविध साहित्यप्रकारांची ओळख करून देणे.
CO 2	विद्यार्थ्यांची भाषिक कौशल्य विकसित करणे व त्यांना रोजगाराभिमुख बनवणे.
CO 3	भाषेचे तसेच साहित्याचे आकलन आणि जीवनव्यवहारात उपयोजन करण्यास प्रवृत्त करणे.
CO 4	नैतिक मूल्ये रुजविणे.

Syllabus:		Contents & Hours
Unit I	(15 hrs)	गद्य विभाग 1. भारतीय लोकशाहीचे भवितव्य काय ? डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर 2. गाडगेबाबांनी शाळा दिली - सीमा साखरे 3. अज्ञातशत्रू अटलजी ! - शरद पवार 4. कृष्णविवर - जयंत नारळीकर 5. विवेकवाद - नरेंद्र दाभोळकर
Unit II	(15 hrs)	पद्य विभाग 1. मृण्मयी - इंदिरा संत 2. उषःकाल होता होता - सुरेश भट 3. पुन्हा एकदा - यशवंत मनोहर 4. मेंढरं - विठ्ठल वाघ 5. आई! मारू नकोस गर्भात! - उषाकिरण आत्राम
Unit III	(15 hrs)	व्यावहारिक मराठी विभाग 1. पत्रलेखन 2. सारांशलेखन भाषिक कौशल्याधारित अभ्यासघटक : 1. स्वपरिचय लिहिणे. 2. नोकरीसाठी अर्ज लिहिणे. 3. तक्रारपत्र तयार करणे. 4. लेख, कथा इत्यादींचा सारांश लिहिणे.
Practical:		
Textbooks / Reference Books:		अभ्यासग्रंथ : साहित्यरंग भाग - १, राघव पब्लिशर्स अँड डिस्ट्रीबुटर्स, नागपूर, २०२०.
Evaluation Pattern:		
S. No	Theory	Practical
1.	LAQs with internal choice from Unit 1 = 16 marks	Online and Offline classroom participation of the student = 10 marks
2.	LAQs with internal choice from Unit 2 = 16 marks	An assignment based on curriculum = 10 marks
3.	LAQs with internal choice from Unit 3 = 16 marks	Subject wise class tests = 10 marks
4.	12 MCQs from all three units (One mark each) = 12 marks	Performance Based Activities conducted by the teacher concerned / Viva voce = 10 marks
Total: 60 marks		Total: 40 marks

Shri Binzani City College
Near Sakkardara Square, Umrer Road, Nagpur
B A Semester II
VSC-2 – मुद्रित माध्यमांसाठीची लेखनकौशल्ये
(To be implemented from 2024 – 25)

PROGRAM EDUCATIONAL OUTCOMES (PEOs):

1. Graduates will demonstrate professional excellence in their chosen fields, showcasing creativity, critical thinking, and technical skills.
2. Graduates will effectively communicate and collaborate within diverse, interdisciplinary teams and communities.
3. Graduates will express gratitude and appreciate various forms of arts and literature in general and Indian Knowledge values and systems, in particular.

For reference: PROGRAM OUTCOMES (POs)

PO 1: Critical Thinking

PO2: Effective Communication

PO 3: Social Interaction

PO 4: Effective Citizenship

PO 5: Ethics

PO 6: Environment and Sustainability

PO 7: Self-directed and Lifelong Learning

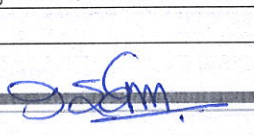
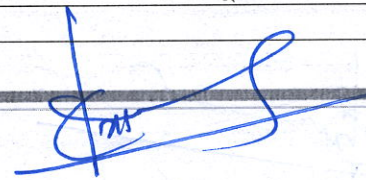
PROGRAM SPECIFIC OUTCOMES (PSOs): *The students will be able to -*

PSO1: Demonstrate advanced proficiency in the English language, including reading, writing, listening, and speaking skills.

PSO2: Contextualize literary works within their historical, cultural, and social frameworks, understanding the influences and significance of different literary movements.

PSO3: Define the basic concepts and theoretical frameworks of English Grammar, Creative Writing, Translation Studies, Film Studies, Advertising, and Business English.

Program Code	
Program Name	B.A.I (VSC-2 Marathi and Marathi Literature)
Course Code	VSC-102
Course Name	मुद्रितमाध्यमांसाठीचीलेखनकौशल्ये
No. of Credits	02 (Lecture – 0, Tutorial – 0, Practical – 2)
Teaching Hours	60 lectures (One hour duration each)
Evaluation Scheme	50 (Activities – <i>Min passing marks - 25</i>) + 50 (Continuous Internal Examination – <i>Min passing marks - 25</i>) = 100 marks (Min passing marks – 25 + 25 = 50)
Group under NEP scheme	Vocational Skills Course (VSC)
Pre-requisites for the course	१. मराठीभाषेचेज्ञान २. मराठीव्याकरणाचीजाण
Course Outcomes:	
	<i>The students will be able to:</i>
CO 1	मुद्रित प्रसारमाध्यमांचे नेमके स्वरूप विद्यार्थी जाणून घेतील.
CO 2	बातमीलेखन व वृत्तांतलेखन स्तंभलेखन, मुलाखतलेखन व शोधमालिकालेखन जाणून घेतील.
CO 3	स्फुटलेखन, ललितगद्य, व्यक्तिचित्र, चित्रपटसमीक्षा इ. जाणून घेतील.

Syllabus:**Contents & Hours****Practical Unit I**

(30 hrs)

१. मुद्रित प्रसारमाध्यमे : स्वरूप, प्रकार आणि मराठी वृत्तपत्रांचा ऐतिहासिक आढावा.
२. बातमीलेखन, वृत्तांतलेखन

Practical Unit I

(30 hrs)

३. स्तंभलेखन, मुलाखतलेखन व शोधमालिकालेखन
४. मुद्रित माध्यमांतील वाङ्मयीन लेखनाचे विविध आकृतिबंध (स्फुटलेखन, ललितगद्य, व्यक्तिचित्र, चित्रपटसमीक्षा, पुस्तक-परीचय-परीक्षण)

क्रियाकलाप (Activities)**1. बातमी लेखन (News Writing)**

- क्रियाकलाप: विद्यार्थ्यांना विविध सामाजिक किंवा शालेय घटनांवर आधारित बातम्या लिहायला सांगणे. त्यात '5Ws' आणि 'H' (Who, What, When, Where, Why, How) चा वापर करून त्या घटनेचे निबंध तयार करा.
- उद्दिष्ट: विद्यार्थ्यांच्या घटनांचा विश्लेषण करण्याचा आणि माहितीचे संकलन करून समर्पक लेखन करण्याचा कौशल्य विकसित होईल.

2. वृत्तांत लेखन (Report Writing)

- क्रियाकलाप: विद्यार्थ्यांना एखाद्या शालेय कार्यक्रमावर (कार्यशाळा, शिबिर, क्रीडा स्पर्धा इ.) आधारित वृत्तांत लेखायला सांगितला जाऊ शकतो.
- उद्दिष्ट: विद्यार्थ्यांना घटनांच्या तपशीलवार वर्णनाचे महत्त्व समजवून देणे आणि त्यांना संयमित लेखन शिकवणे.

3. स्तंभ लेखन (Column Writing)

- क्रियाकलाप: विद्यार्थ्यांना एखाद्या सध्याच्या घडामोडी किंवा सामाजिक मुद्द्यावर स्तंभ लेख लिहायला सांगणे.
- उद्दिष्ट: विद्यार्थ्यांना व्यक्तिमत्त्व अभिव्यक्ती, तर्कशुद्ध विचार, आणि मुद्देसुद्ध लेखन शिकवणे.

4. मुलाखत लेखन (Interview Writing)

- क्रियाकलाप: विद्यार्थ्यांना एक इन्कॅम्पस मुलाखत घ्यायला सांगितली जाऊ शकते. विद्यार्थ्यांना एक व्यक्ती निवडून त्याची मुलाखत घेण्याचे कार्य दिले जाऊ शकते.
- उद्दिष्ट: संवाद कौशल्य, प्रश्न विचारण्याची कला, आणि माहिती संकलनाच्या कौशल्यात सुधारणा.

5. मुलाखत लेखन (Interview Writing)

- क्रियाकलाप: विद्यार्थ्यांना एकाच पॅराग्राफमध्ये, १००-१५० शब्दांमध्ये एखाद्या मुद्द्यावर स्फुट लेख तयार करण्यास सांगितले जाऊ शकते.
- उद्दिष्ट: विद्यार्थ्यांना संक्षिप्त व ठोस लेखन कौशल्य शिकवणे.

6. व्यक्तिचित्र लेखन (Profile Writing)

- क्रियाकलाप: विद्यार्थ्यांना एक प्रसिद्ध व्यक्तिमत्त्व किंवा त्यांच्या शाळेतील शिक्षक किंवा विद्यार्थ्यांचे व्यक्तिचित्र लेखायला सांगितले जाऊ शकते.
- उद्दिष्ट: व्यक्तिमत्त्वाचे विश्लेषण करण्याची आणि त्या व्यक्तीचा सखोल अभ्यास करून त्याचा लेखनातून निरूपण करण्याची क्षमता विकसित करणे.

7. चित्रपट समीक्षा (Movie Review)

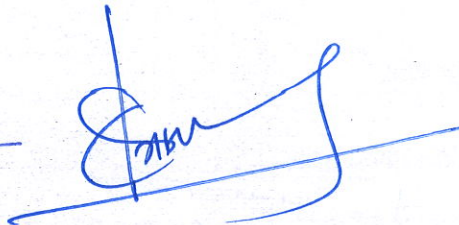
- क्रियाकलाप: विद्यार्थ्यांना एक चित्रपट पाहून त्यावर एक संक्षिप्त समीक्षा लेखायला सांगितली जाऊ शकते. समीक्षा मध्ये कथानक, अभिनय, संगीत, आणि चित्रपटाची एकंदरीत गुणवत्ता समाविष्ट करणे.
- उद्दिष्ट: विद्यार्थ्यांना समालोचनात्मक विचार आणि स्पष्ट लेखनाची क्षमता विकसित करणे.

8. पुस्तक परिचय लेखन (Book Review)

- क्रियाकलाप: विद्यार्थ्यांना एखाद्या पुस्तकाची समीक्षा लिहिण्यास सांगणे. त्यांनी त्याचे संक्षेप, कथानक,

	पात्रांचे विश्लेषण आणि लेखकाची शैली समाविष्ट करणे. - उद्दिष्ट:विद्यार्थ्यांना सृजनात्मक वाचन, विश्लेषण आणि समालोचनात्मक लेखन शिकवणे. 9. पत्र लेखन (Letter Writing) - क्रियाकलाप:विद्यार्थ्यांना एक औपचारिक किंवा अनौपचारिक पत्र लिहायला सांगणे. पत्राचे उद्दिष्ट, भाषा आणि शैली यावर विशेष लक्ष देणे. - उद्दिष्ट:विद्यार्थ्यांना संवाद साधण्याची कला आणि लेखनातील विविध शैल्यांवर तज्ञता वाढवणे. 10. ऑनलाइन सामग्री लेखन (Online Content Writing) - क्रियाकलाप:विद्यार्थ्यांना ब्लॉग लेख किंवा सोशल मीडिया पोस्ट तयार करण्याचे कार्य देणे, त्यात स्पष्टता, शब्दाचे प्रभावी वापर, आणि श्रोत्याशी संवाद साधण्याची कला शिकवणे. - उद्दिष्ट:डिजिटल लेखन आणि वाचनाची क्षमता वाढवणे.	
Textbooks / Reference Books:	१. व्यावहारिक मराठी : ल. रा. नासिराबादकर (प्रकरण १७ व १८) २. साहित्यरंग भाग ३, राघव पब्लिशर्स व डिस्ट्रिब्युटर्स, नागपूर, २०२२	
Evaluation Pattern:		
S. No	Activities	CIE
1.	बातमी लेखन (News Writing)	व्यक्तिचित्र लेखन (Profile Writing)
2.	वृत्तांत लेखन (Report Writing)	चित्रपट समीक्षा (Movie Review)
3.	स्तंभ लेखन (Column Writing)	पुस्तक परिचय लेखन (Book Review)
4.	मुलाखत लेखन (Interview Writing)	पत्र लेखन (Letter Writing)
5.	मुलाखत लेखन (Interview Writing)	ऑनलाइन सामग्री लेखन (Online Content Writing)
Total: 50 marks		Total: 50 marks

Shri Binzani City College

Near Sakardara Square, Umrer Road, Nagpur - 24

B.A.Semester II /B.Com. Semester II

AEC – भाषिक कौशल्य विकास : भाग १

(To be implemented from 2024 – 25)

PROGRAM EDUCATIONAL OUTCOMES (PEOs):

1. Graduates will demonstrate professional excellence in their chosen fields, showcasing creativity, critical thinking, and technical skills.
2. Graduates will effectively communicate and collaborate within diverse, interdisciplinary teams and communities.
3. Graduates will express gratitude and appreciate various forms of arts and literature in general and Indian Knowledge values and systems, in particular.

For reference: PROGRAM OUTCOMES (POs)

PO 1: Critical Thinking

PO2: Effective Communication

PO 3: Social Interaction

PO 4: Effective Citizenship

PO 5: Ethics

PO 6: Environment and Sustainability

PO 7: Self-directed and Lifelong Learning

PROGRAM SPECIFIC OUTCOMES (PSOs): *The students will be able to -*

PSO1: Demonstrate advanced proficiency in the English language, including reading, writing, listening, and speaking skills.

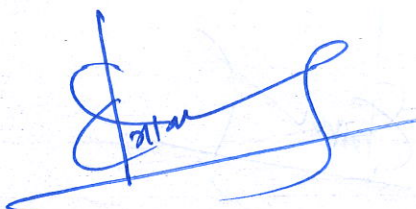
PSO2: Contextualize literary works within their historical, cultural, and social frameworks, understanding the influences and significance of different literary movements.

PSO3: Define the basic concepts and theoretical frameworks of English Grammar, Creative Writing, Translation Studies, Film Studies, Advertising, and Business English.

Program Code	
Program Name	B.A.I (Sem. II) /B.Com.I(Sem. II) (AEC-1 Marathi and Marathi Literature)
Course Code	AEC-101
Course Name	भाषिक कौशल्य विकास -भाग १
No. of Credits	02 (Lecture – 1, Tutorial – 0, Practical – 1)
Teaching Hours	45 lectures (One hour duration each)
Evaluation Scheme	60 (End Semester Examination – <i>Min passing marks - 30</i>) + 40 (Continuous Internal Examination – <i>Min passing marks - 20</i>) = 100 marks (Min passing marks – 30 + 20 = 50)
Group under NEP scheme	Ability Enhancement Course (AEC)
Pre-requisites for the course	1.Basic understanding of English Literature 2.Advanced English Writing skills.
Course Outcomes:	
	<i>The students will be able to:</i>
CO 1	विद्यार्थ्यांची भाषिक कौशल्ये विकसित करणे.
CO 2	विद्यार्थ्यांना रोजगाराभिमुख बनविणे.
CO 3	भाषा व्यवहारासाठी आवश्यक ती लेखन, भाषण, वाचन ही कौशल्ये विकसित करणे.

Syllabus:		Contents & Hours
Unit I	(30 hrs)	अ. भाषिक कौशल्ये आणि व्यक्तिमत्त्व विकास आ. संवाद कौशल्य
Unit II	(30 hrs)	अ. भाषण आणि संभाषण कौशल्य आ. लेखन कौशल्ये
Practical:		
Textbooks / Reference Books:	अभ्यासग्रंथ - व्यावहारिक मराठी, ल. रा. नसिराबादकर, भाषाविकास संशोधन संस्था, कोल्हापूर, २०२२ (प्रकरण १ ते ४)	
Evaluation Pattern:		
S. No	Theory	Practical
1.	One LAQ of 16 marks or 2 SAQs of 8 marks each based on Unit I (8x2) = 16Marks	Online and Offline classroom participation of the student = 10 marks
2.	One LAQ of 16 marks or 2 SAQs of 8 marks each based on Unit II (8x2) = 16Marks	An assignment based on curriculum = 10 marks
3.	One LAQ of 16 marks or 2 SAQs of 8 marks each based on Unit III (8x2) = 16Marks	Subject wise class tests = 10 marks
4.	3 Short Notes of 4 marks or 6 VSAQs of two marks or 12 MCQs of 1 mark each based on all three units with no internal choice = 12 Marks	Performance Based Activities conducted by the teacher concerned / Viva voce = 10 marks
	Total: 60 marks	Total: 40 marks

BOARD OF STUDIES IN LANGUAGES AND LITERATURES

SUBJECT: MARATHI AND MARATHI LITERATURE

B.A. SEMESTER III

Courses:

1. Major 5 : मराठी आणि व्यावहारिक मराठी (साहित्यरंग २, सत्र - ३)
2. Major 6 : आत्मचरित्र : वाङ्मय प्रकाराचा अभ्यास : माझी जन्मठेप - स्वा. सावरकर (पूर्वार्ध)
3. VSC 3 : मुद्रित माध्यमांसाठीची लेखन कौशल्ये
4. AEC 2 : भाषिक कौशल्य विकास - भाग २
5. F. P. : FIELD PROJECT

Shri Binzani City College

Near Sakkardara Square, Umrer Road, Nagpur

B A Semester III

Major 5 – मराठी आणि व्यावहारिक मराठी भाग ३ (साहित्यरंग २, सत्र - ३)

(To be implemented from 2025 – 26)

PROGRAM EDUCATIONAL OUTCOMES (PEOs):

1. Graduates will demonstrate professional excellence in their chosen fields, showcasing creativity, critical thinking, and technical skills.
2. Graduates will effectively communicate and collaborate within diverse, interdisciplinary teams and communities.
3. Graduates will express gratitude and appreciate various forms of arts and literature in general and Indian Knowledge values and systems, in particular.

For reference: PROGRAM OUTCOMES (POs)

PO 1: Critical Thinking

PO2: Effective Communication

PO 3: Social Interaction

PO 4: Effective Citizenship

PO 5: Ethics

PO 6: Environment and Sustainability

PO 7: Self-directed and Lifelong Learning

PROGRAM SPECIFIC OUTCOMES (PSOs): *The students will be able to -*

PSO1: Demonstrate advanced proficiency in the English language, including reading, writing, listening, and speaking skills.

PSO2: Contextualize literary works within their historical, cultural, and social frameworks, understanding the influences and significance of different literary movements.

PSO3: Define the basic concepts and theoretical frameworks of English Grammar, Creative Writing, Translation Studies, Film Studies, Advertising, and Business English.

Program Code	
Program Name	B.A. (Major T- 5 in Marathi and Marathi Literature)
Course Code	MAR105
Course Name	मराठी आणि व्यावहारिक मराठी भाग- ३ (साहित्यरंग - २, सत्र - ३)
No. of Credits	03 (Lecture – 3, Tutorial – 0, Practical – 0)
Teaching Hours	45 lectures (One hour duration each)
Evaluation Scheme	60 (End Semester Examination – <i>Min passing marks - 24</i>) + 40 (Continuous Internal Examination – <i>Min passing marks - 16</i>) = 100 marks (Min passing marks – 24 + 16 = 40)
Group under NEP scheme	Major
Pre-requisites for the course	• मराठी भाषेची जाणीव व आकलन • गद्य वाङ्मयाची प्राथमिक जाण • मराठी काव्य परंपरेचे ज्ञान
Course Outcomes:	
	<i>The students will be able to:</i>
CO 1	गाद्यातील पाठ व लेखकांचे विचार समजून देणे.
CO 2	पद्यातील कवींच्या विचारांची ओळख करून देणे.
CO 3	पाठातील महत्त्व आणि पद्यातील भावार्थाचा अभ्यास समजून देणे.
CO 4	संगणकावर मराठी टंकलेखन क्रियेची ओळख करून देणे.

Syllabus:		Contents & Hours
Unit I	(15 hrs)	गद्य विभाग 1. हत्तीचा दृष्टांत - केशीराजबास 2. वाचन - गोपाळ गणेश आगरकर 3. सर्प - जी.ए. कुलकर्णी 4. आम्ही वानरांच्या फौजा - श्रीनिवास विनायक कुलकर्णी 5. नियतीच्या विक्राळ जबड्यात ! - सिंधुताई सपकाळ
Unit II	(15 hrs)	पद्य विभाग 1. दोन अभंग - संत तुकाराम 2. माझी माय सरसोती - बहिणाबाई चौधरी 3. या जगण्यावर शतदा प्रेम करावे - मंगेश पाडगावकर 4. उन्हउतरणी - श्रीधर शनवारे 5. युनोत पाणी - भुजंग मेश्राम
Unit III	(15 hrs)	व्यावहारिक मराठी विभाग 1. मुलाखतीचे तंत्र आणि लेखन प्रक्रिया 2. जाहिरातींची लेखन कौशल्ये (मुद्रित व दृक्श्राव्य)
Practical:		
Textbooks / Reference Books:	अभ्यासग्रंथ : साहित्यरंग भाग - २, राघव पब्लिशर्स अँड डिस्ट्रीबुटर्स, नागपूर, २०२०.	
Evaluation Pattern:		
S. No	Theory	Practical
1.	LAQs with internal choice from Unit 1 = 16 marks	Online and Offline classroom participation of the student = 10 marks
2.	LAQs with internal choice from Unit 2 = 16 marks	An assignment based on curriculum = 10 marks
3.	LAQs with internal choice from Unit 3 = 16 marks	Subject wise class tests = 10 marks
4.	12 MCQs from all three units (One mark each) = 12 marks	Performance Based Activities conducted by the teacher concerned / Viva voce = 10 marks
	Total: 60 marks	Total: 40 marks

[Signature]

[Signature]

Shri Binzani City College
Near Sakkardara Square, Umrer Road, Nagpur
B A Semester III

Major 6 – आत्मचरित्र : वाङ्मय प्रकाराचा अभ्यास : माझी जन्मठेप - स्वा. सावरकर (पूर्वार्ध)
(To be implemented from 2025 – 26)

PROGRAM EDUCATIONAL OUTCOMES (PEOs):

1. Graduates will demonstrate professional excellence in their chosen fields, showcasing creativity, critical thinking, and technical skills.
2. Graduates will effectively communicate and collaborate within diverse, interdisciplinary teams and communities.
3. Graduates will express gratitude and appreciate various forms of arts and literature in general and Indian Knowledge values and systems, in particular.

For reference: PROGRAM OUTCOMES (POs)

PO 1: Critical Thinking

PO2: Effective Communication

PO 3: Social Interaction

PO 4: Effective Citizenship

PO 5: Ethics

PO 6: Environment and Sustainability

PO 7: Self-directed and Lifelong Learning

PROGRAM SPECIFIC OUTCOMES (PSOs): *The students will be able to -*

PSO1: Demonstrate advanced proficiency in the English language, including reading, writing, listening, and speaking skills.

PSO2: Contextualize literary works within their historical, cultural, and social frameworks, understanding the influences and significance of different literary movements.

PSO3: Define the basic concepts and theoretical frameworks of Marathi Grammar, Creative Writing, Translation Studies, Film Studies, Advertising

Program Code	
Program Name	B.A. (Major T- 6 in Marathi and Marathi Literature)
Course Code	MAR106
Course Name	आत्मचरित्र : वाङ्मय प्रकाराचा अभ्यास : माझी जन्मठेप - स्वा. सावरकर (पूर्वार्ध)
No. of Credits	03 (Lecture – 3, Tutorial – 0, Practical – 0)
Teaching Hours	45 lectures (One hour duration each)
Evaluation Scheme	60 (End Semester Examination – <i>Min passing marks - 24</i>) + 40 (Continuous Internal Examination – <i>Min passing marks - 16</i>) = 100 marks (Min passing marks – 24 + 16 = 40)
Group under NEP scheme	Major
Pre-requisites for the course	* आत्मचरित्र संकल्पना व स्वरूप जाणून घेणे. * 'माझी जन्मठेप'च्या कथावस्तू व व्यक्तिरेखांवर प्रकाश टाकणे. 'माझी जन्मठेप'चा आशय अभ्यासणे * 'माझी जन्मठेप'ची निवेदन शैली, भाषाशैलीचे विश्लेषण करणे.
Course Outcomes:	
	<i>The students will be able to:</i>
CO 1	आत्मचरित्र संकल्पना व स्वरूप जाणून घेणे.
CO 2	'माझी जन्मठेप'च्या कथावस्तू व व्यक्तिरेखांवर प्रकाश टाकणे.
CO 3	'माझी जन्मठेप'चा आशय अभ्यासणे.
CO 4	'माझी जन्मठेप'ची निवेदन शैली, भाषाशैलीचे विश्लेषण करणे.

Syllabus:		Contents & Hours
Unit I	(15 hrs)	आत्मचरित्र : संकल्पना व स्वरूप, माझी जन्मठेप : कथावस्तू आणि विविध व्यक्तिरेखा
Unit II	(15 hrs)	माझी जन्मठेप : आशय, प्रतिपाद्य आणि जीवन दर्शन
Unit III	(15 hrs)	माझी जन्मठेप : निवेदनशैली, संवादशैली, भाषाशैली
Practical:		
Textbooks / Reference Books:	अभ्यासग्रंथ : माझी जन्मठेप (आत्मचरित्र) - वि. दा. सावरकर (परचुरे प्रकाशन मंदिर, मुंबई) (पूर्वार्ध प्रकरण 1 ते 16)	
Evaluation Pattern:		
S. No	Theory	Practical
1.	LAQs with internal choice from Unit 1 = 16 marks	Online and Offline classroom participation of the student = 10 marks
2.	LAQs with internal choice from Unit 2 = 16 marks	An assignment based on curriculum = 10 marks
3.	LAQs with internal choice from Unit 3 = 16 marks	Subject wise class tests = 10 marks
4.	12 MCQs from all three units (One mark each) = 12 marks	Performance Based Activities conducted by the teacher concerned / Viva voce = 10 marks
	Total: 60 marks	Total: 40 marks

Shri Binzani City College
Near Sakkardara Square, Umrer Road, Nagpur

B A Semester III

VSC-3 – मुद्रित माध्यमांसाठी लेखन कौशल्ये
(To be implemented from 2025– 26)

PROGRAM EDUCATIONAL OUTCOMES (PEOs):

1. Graduates will demonstrate professional excellence in their chosen fields, showcasing creativity, critical thinking, and technical skills.
2. Graduates will effectively communicate and collaborate within diverse, interdisciplinary teams and communities.
3. Graduates will express gratitude and appreciate various forms of arts and literature in general and Indian Knowledge values and systems, in particular.

For reference: PROGRAM OUTCOMES (POs)

PO 1: Critical Thinking

PO2: Effective Communication

PO 3: Social Interaction

PO 4: Effective Citizenship

PO 5: Ethics

PO 6: Environment and Sustainability

PO 7: Self-directed and Lifelong Learning

PROGRAM SPECIFIC OUTCOMES (PSOs): *The students will be able to -*

PSO1: Demonstrate advanced proficiency in the English language, including reading, writing, listening, and speaking skills.

PSO2: Contextualize literary works within their historical, cultural, and social frameworks, understanding the influences and significance of different literary movements.

PSO3: Define the basic concepts and theoretical frameworks of English Grammar, Creative Writing, Translation Studies, Film Studies, Advertising, and Business English.

Program Code	
Program Name	B.A.I (VSC-3 Marathi and Marathi Literature)
Course Code	VSC-103
Course Name	दृक्श्राव्य माध्यमांसाठी लेखन, भाषण, वाचन कौशल्ये
No. of Credits	02 (Lecture – 0, Tutorial – 0, Practical – 2)
Teaching Hours	60 lectures (One hour duration each)
Evaluation Scheme	50 (Activities – <i>Min passing marks - 25</i>) + 50 (Continuous Internal Examination – <i>Min passing marks - 25</i>) = 100 marks (Min passing marks – 25 + 25 = 50)
Group under NEP scheme	Vocational Skills Course (VSC)
Pre-requisites for the course	१. मराठीभाषेचेज्ञान २. मराठीव्याकरणाचीजाण
Course Outcomes:	
	<i>The students will be able to:</i>
CO 1	आकाशवाणी संबंधित विविध कौशल्ये जाणून घेतील.
CO 2	भाषण, चर्चा, मुलाखत, नभोनाटिका, बातमीपत्रे यांचे स्वरूप समजून घेतील.
CO 3	स्फुटलेखन, ललितगद्य, व्यक्तिचित्र, चित्रपटसमीक्षाइ. जाणूनघेतील.

[Signature]

[Signature]

Syllabus:		Contents & Hours																																									
Practical Unit I		(30 hrs)	• दृक्श्राव्य माध्यमे संकल्पना, स्वरूप आणि मराठीतील दृक्श्राव्य माध्यमांचा इतिहास • आकाशवाणी संबंधित विविध कौशल्ये (भाषण, चर्चा, मुलाखत, बातमीपत्रे, नभोनाटिका)																																								
Practical Unit II		(30 hrs)	• दूरचित्रवाणी: लेखन-वाचन - भाषण कौशल्याचे स्वरूप • दूरचित्रवाणी संबंधित विविध कौशल्ये (बातमीवाचन, मुलाखत, चर्चा संयोजन) क्रियाकलापाचे नावकौशल्याचा प्रकार कृतीचे स्वरूप <table><tr><td>1.</td><td>बातमी लेखन</td><td>लेखन</td><td>विद्यार्थ्यांनी दिलेल्या विषयावर 100 शब्दांची रेडिओ किंवा टीव्ही बातमी लिहावी.</td></tr><tr><td>2.</td><td>निवेदन लेखन</td><td>लेखन</td><td>एका सामाजिक कार्यक्रमासाठी निवेदन तयार करणे.</td></tr><tr><td>3.</td><td>जाहिरात लेखन</td><td>लेखन</td><td>रेडिओ/टीव्हीसाठी एका उत्पादनाची जाहिरात लिहा.</td></tr><tr><td>4.</td><td>स्क्रिप्ट लेखन</td><td>लेखन</td><td>एका मुलाखतीसाठी रेडिओ/टीव्ही स्क्रिप्ट तयार करा.</td></tr><tr><td>5.</td><td>भाष्य लेखन लेखन</td><td>चालू घडामोडींवर 2 मिनिटांचे रेडिओ भाष्य लिहा.</td><td></td></tr><tr><td>6.</td><td>बातमी वाचनवाचन</td><td>रेडिओवरील बातमीप्रमाणे 1 मिनिटाची बातमी वाचा. आवाजातील स्पष्टता, उच्चार यावर भर.</td><td></td></tr><tr><td>7.</td><td>निवेदन वाचन</td><td>वाचन</td><td>सांस्कृतिक कार्यक्रमाचे निवेदन रेडिओ शैलीत वाचा.</td></tr><tr><td>8.</td><td>संवाद सादरीकरण</td><td>भाषण</td><td>एका सामाजिक विषयावर दोन विद्यार्थ्यांमध्ये टीव्ही चर्चेचा संवाद.</td></tr><tr><td>9.</td><td>वृत्तपत्रिका वाचन</td><td>वाचन</td><td>एका दैनिक वृत्तपत्रातील निवडक बातम्या रेडिओ शैलीत वाचा.</td></tr><tr><td>10.</td><td>वृत्तनिवेदन स्पर्धा</td><td>लेखन/भाषण</td><td>विद्यार्थ्यांनी रेडिओ/टीव्ही शैलीत 2 मिनिटांत एखादी घटना सांगावी.</td></tr></table>	1.	बातमी लेखन	लेखन	विद्यार्थ्यांनी दिलेल्या विषयावर 100 शब्दांची रेडिओ किंवा टीव्ही बातमी लिहावी.	2.	निवेदन लेखन	लेखन	एका सामाजिक कार्यक्रमासाठी निवेदन तयार करणे.	3.	जाहिरात लेखन	लेखन	रेडिओ/टीव्हीसाठी एका उत्पादनाची जाहिरात लिहा.	4.	स्क्रिप्ट लेखन	लेखन	एका मुलाखतीसाठी रेडिओ/टीव्ही स्क्रिप्ट तयार करा.	5.	भाष्य लेखन लेखन	चालू घडामोडींवर 2 मिनिटांचे रेडिओ भाष्य लिहा.		6.	बातमी वाचनवाचन	रेडिओवरील बातमीप्रमाणे 1 मिनिटाची बातमी वाचा. आवाजातील स्पष्टता, उच्चार यावर भर.		7.	निवेदन वाचन	वाचन	सांस्कृतिक कार्यक्रमाचे निवेदन रेडिओ शैलीत वाचा.	8.	संवाद सादरीकरण	भाषण	एका सामाजिक विषयावर दोन विद्यार्थ्यांमध्ये टीव्ही चर्चेचा संवाद.	9.	वृत्तपत्रिका वाचन	वाचन	एका दैनिक वृत्तपत्रातील निवडक बातम्या रेडिओ शैलीत वाचा.	10.	वृत्तनिवेदन स्पर्धा	लेखन/भाषण	विद्यार्थ्यांनी रेडिओ/टीव्ही शैलीत 2 मिनिटांत एखादी घटना सांगावी.
1.	बातमी लेखन	लेखन	विद्यार्थ्यांनी दिलेल्या विषयावर 100 शब्दांची रेडिओ किंवा टीव्ही बातमी लिहावी.																																								
2.	निवेदन लेखन	लेखन	एका सामाजिक कार्यक्रमासाठी निवेदन तयार करणे.																																								
3.	जाहिरात लेखन	लेखन	रेडिओ/टीव्हीसाठी एका उत्पादनाची जाहिरात लिहा.																																								
4.	स्क्रिप्ट लेखन	लेखन	एका मुलाखतीसाठी रेडिओ/टीव्ही स्क्रिप्ट तयार करा.																																								
5.	भाष्य लेखन लेखन	चालू घडामोडींवर 2 मिनिटांचे रेडिओ भाष्य लिहा.																																									
6.	बातमी वाचनवाचन	रेडिओवरील बातमीप्रमाणे 1 मिनिटाची बातमी वाचा. आवाजातील स्पष्टता, उच्चार यावर भर.																																									
7.	निवेदन वाचन	वाचन	सांस्कृतिक कार्यक्रमाचे निवेदन रेडिओ शैलीत वाचा.																																								
8.	संवाद सादरीकरण	भाषण	एका सामाजिक विषयावर दोन विद्यार्थ्यांमध्ये टीव्ही चर्चेचा संवाद.																																								
9.	वृत्तपत्रिका वाचन	वाचन	एका दैनिक वृत्तपत्रातील निवडक बातम्या रेडिओ शैलीत वाचा.																																								
10.	वृत्तनिवेदन स्पर्धा	लेखन/भाषण	विद्यार्थ्यांनी रेडिओ/टीव्ही शैलीत 2 मिनिटांत एखादी घटना सांगावी.																																								
Textbooks / Reference Books:		अभ्यासग्रंथ : व्यावहारिक मराठी- ल. रा. नसिराबादकर																																									
Evaluation Pattern:																																											
S. No	Activities	CIE																																									
1.	बातमी लेखन (News Writing)	बातमी वाचन																																									
2.	निवेदन लेखन	निवेदन वाचन																																									
3.	जाहिरात लेखन	संवाद सादरीकरण																																									
4.	स्क्रिप्ट लेखन	वृत्तपत्रिका वाचन																																									
5.	भाष्य लेखन	वृत्तनिवेदन स्पर्धा																																									
Total: 50 marks		Total: 50 marks																																									

Shri Binzani City College

Near Sakardara Square, Umrer Road, Nagpur - 24

B.A.II (Sem. III) /B.Com.II(Sem. III)

AEC – भाषिक कौशल्य विकास - भाग २
(To be implemented from 2025 – 26)

PROGRAM EDUCATIONAL OUTCOMES (PEOs):

1. Graduates will demonstrate professional excellence in their chosen fields, showcasing creativity, critical thinking, and technical skills.
2. Graduates will effectively communicate and collaborate within diverse, interdisciplinary teams and communities.
3. Graduates will express gratitude and appreciate various forms of arts and literature in general and Indian Knowledge values and systems, in particular.

For reference: PROGRAM OUTCOMES (POs)

PO 1: Critical Thinking

PO2: Effective Communication

PO 3: Social Interaction

PO 4: Effective Citizenship

PO 5: Ethics

PO 6: Environment and Sustainability

PO 7: Self-directed and Lifelong Learning

PROGRAM SPECIFIC OUTCOMES (PSOs): *The students will be able to -*

PSO1: Demonstrate advanced proficiency in the English language, including reading, writing, listening, and speaking skills.

PSO2: Contextualize literary works within their historical, cultural, and social frameworks, understanding the influences and significance of different literary movements.

PSO3: Define the basic concepts and theoretical frameworks of English Grammar, Creative Writing, Translation Studies, Film Studies, Advertising, and Business English.

Program Code	
Program Name	B.A.II (Sem. III) /B.Com.II(Sem. III) (AEC-2 Marathi and Marathi Literature)
Course Code	AEC-102
Course Name	भाषिक कौशल्य विकास -भाग २
No. of Credits	02 (Lecture – 1, Tutorial – 0, Practical – 1)
Teaching Hours	45 lectures (One hour duration each)
Evaluation Scheme	60 (End Semester Examination – <i>Min passing marks - 30</i>) + 40 (Continuous Internal Examination – <i>Min passing marks - 20</i>) = 100 marks (Min passing marks – 30 + 20 = 50)
Group under NEP scheme	Ability Enhancement Course (AEC)
Pre-requisites for the course	• अस्खलित बोलणे • व्याकरणानुसार, साधी - सोपी आणि सुलभ भाषा वापरण्याची जाण
Course Outcomes:	
	<i>The students will be able to:</i>
CO 1	भाषिक अंगाने व्यक्तिमत्त्व विकासाचे पैलू लक्षात घेतील.
CO 2	वाचिक अभिनय व अभिवाचनाची कौशल्ये जाणून घेतील.
CO 3	बातमी वाचन, वृत्तनिवेदन, मुलाखत, चर्चा संयोजन ही कौशल्ये समजून घेतील.

Syllabus:		Contents & Hours
Unit I	(15 hrs)	प्रसार माध्यमांसाठीची कौशल्ये आणि व्यक्तिमत्त्व विकास
Unit II	(15 hrs)	भाषण, वक्तृत्व, निवेदन आणि अभिवाचनकौशल्ये
Unit III	(15 hrs)	दृक्श्राव्य माध्यमांसाठीची आवश्यक कौशल्ये : बातमीवाचन, वृत्तनिवेदन, मुलाखत, चर्चासंयोजन
Practical:		
Textbooks / Reference Books:	अभ्यासग्रंथ - व्यावहारिक मराठी, ल. रा. नसिराबादकर, भाषाविकास संशोधन संस्था, कोल्हापूर, २०२२	
Evaluation Pattern:		
S. No	Theory	Practical
1.	One LAQ of 16 marks or 2 SAQs of 8 marks each based on Unit I (8x2) = 16Marks	Online and Offline classroom participation of the student = 10 marks
2.	One LAQ of 16 marks or 2 SAQs of 8 marks each based on Unit II (8x2) = 16Marks	An assignment based on curriculum = 10 marks
3.	One LAQ of 16 marks or 2 SAQs of 8 marks each based on Unit III (8x2) = 16Marks	Subject wise class tests = 10 marks
4.	3 Short Notes of 4 marks or 6 VSAQs of two marks or 12 MCQs of 1 mark each based on all three units with no internal choice = 12 Marks	Performance Based Activities conducted by the teacher concerned / Viva voce = 10 marks
	Total: 60 marks	Total: 40 marks

श्री बिंझाणी सिटी कॉलेज (स्वायत्त), नागपूर

मराठी विभाग

क्षेत्रप्रकल्प विषय : बी.ए. सत्र - ३

१. सर्वेक्षणात्मक अध्ययन

[वाचनसंस्कृती, भाषाज्ञान, अभिरुची या संदर्भात मराठीच्या विविध स्तरांतील वाचकांचे सर्वेक्षण]

१. वाचनसंस्कृतीतील बदल : एका वाचनवर्गाचा अभ्यास

SDG 10 – Reduced Inequalities (असमानता कमी होणे)

वर्णन: या प्रकल्पात विद्यार्थी एका विशिष्ट वाचनवर्ग (उदाहरणार्थ, शालेय वाचन, कॉलेज वाचन, किंवा वयोमानानुसार वाचन) यांचा अभ्यास करून वाचनसंस्कृतीतील बदल आणि त्याचे प्रभाव समजून घेऊ शकतात. विशेषत: डिजिटल वाचनाच्च प्रभावाचा अभ्यास करणे.

२. भाषाज्ञान आणि वाचनाची दृष्टी : मराठी वाचनाच्या विविध स्तरांचा तुलनात्मक अभ्यास

SDG 4: Quality Education (शिक्षण गुणवत्ता), SDG 5: Gender Equality (लिंग समानता)

वर्णन: या प्रकल्पात विविध वाचन स्तरांवरील (लहान मुले, किशोर, युवा, प्रौढ) वाचकांच्या भाषाज्ञानावर प्रभाव पडत का हे तपासले जाऊ शकते. वाचनाच्या विविध शैली आणि श्रोतांच्या भाषिक कौशल्यांचा अभ्यास केला जाऊ शकतो.

३. वाचनाची अभिरुची : मराठी साहित्याच्या विविध साहित्यप्रकारात रुची असलेल्या वाचकांची वैशिष्ट्ये

SDG 10 (Reduced Inequalities) असमानता कमी होणे

वर्णन: या प्रकल्पात विद्यार्थ्यांना वाचनाची विविध शैली (उदाहरणार्थ-कविता, कथा, निबंध, विज्ञान लेखन) यामध्ये वाचकांची रुची समजून घ्यावी लागेल. वाचनशक्तीचा दर्जा, वाचनाची प्रेरणा आणि रुचिविषयावर आधारित सर्वेक्षण केले जाऊ शकते.

४. शालेय वाचनाच्या परिणामाचा अभ्यास : वाचनसंस्कृतीवर शालेय शिक्षणाचा प्रभाव

SDG 4: Quality Education (शिक्षण गुणवत्ता), SDG 5: Gender Equality (लिंग समानता)

वर्णन: या प्रकल्पात शालेय वाचनाच्या महत्वाचा अभ्यास करून विद्यार्थ्यांच्या वाचनसंस्कृतीवर शालेय शिक्षणाचा प्रभाव समजून घेता येईल. वाचनाची सुसंगतता आणि विद्यार्थ्यांच्या शालेय यशावर त्याचा कसा परिणाम होतो, यावर विश्लेषण केले जाऊ शकते.

५. डिजिटल वाचन आणि पारंपरिक वाचन : वाचकांच्या अभिरुचीत बदलाव

SDG 5: Gender Equality (लिंग समानता), SDG 13: Climate Action (पर्यावरण संरक्षण)

वर्णन: या प्रकल्पात डिजिटल वाचन (ऑनलाइन लेख, ई-बुक्स) आणि पारंपरिक वाचन (कागदी पुस्तके, मासिके, कादंब-या) यामध्ये वाचकांच्या अभिरुचीत कसा बदल होत आहे, याचा अभ्यास केला जाऊ शकतो. यामध्ये विविध वयोमानानुसार वाचनाच्या शैली आणि प्लॅटफॉर्मवर आधारित तुलना केली जाऊ शकते.

२. क्षेत्रभेट व माहिती संकलन

[ग्रंथालये, सार्वजनिक वाचनालये, परिसरातील तीर्थक्षेत्रे, वाड्मयीन पर्यटनस्थळे इत्यादींविषयी माहिती संकलन]

१.ग्रंथालये आणि सार्वजनिक वाचनालये: वाचन संस्कृतीच्या प्रसाराचे साधन

SDG 4: Quality Education (शिक्षण गुणवत्ता), SDG 5: Gender Equality (लिंग समानता),

वर्णन: या प्रकल्पात विद्यार्थी विविध ग्रंथालये (शालेय, महाविद्यालयीन, नगरपालिका वाचनालये) आणि सार्वजनिक वाचनालयांचे दौरे करून त्यांचे महत्त्व, संरचना, सुविधा आणि वाचनाच्या प्रचाराबाबत माहिती संकलित करू शकतात. वाचनालयांची भूमिका वाचनसंस्कृतीतील योगदानावर विचार करणे.

२. वाङ्मयीन पर्यटनस्थळे: साहित्यिक स्थळांचा ऐतिहासिक व सांस्कृतिक महत्त्वाचा अभ्यास

SDG 4 – Quality Education, SDG 11 – Sustainable Cities and Communities

वर्णन: या प्रकल्पात वाङ्मयीन पर्यटनस्थळांवर (जसे की साहित्यकारांची वस्ती स्थळे, त्यांचे घर, संग्रहालये) भेट देऊन त्या स्थळांचे ऐतिहासिक आणि सांस्कृतिक महत्त्व कसे आहे, यावर माहिती संकलित केली जाऊ शकते. साहित्यकारांच्या जीवनाशी संबंधित स्थळांची पर्यटनदृष्ट्या महत्त्वाची भूमिका कशी आहे, यावर विश्लेषण.

३. तीर्थक्षेत्रांची सांस्कृतिक महत्त्वाची माहिती संकलन

SDG 4 – Quality Education, SDG 11 – Sustainable Cities and Communities

वर्णन: विद्यार्थ्यांना विविध तीर्थक्षेत्रे (जसे की शेंगाव, रामटेक, कोराडी, रिद्धपूर, आंभोरा) यांचा अभ्यास करायला सांगेईल. यामध्ये त्या क्षेत्रांच्या धार्मिक, सांस्कृतिक, आणि ऐतिहासिक महत्त्वावर आधारित माहिती संकलन केले जाऊ शकते. तीर्थक्षेत्रांची प्रचलित कथा आणि परंपरा यांचे महत्त्व विश्लेषित करणे.

४. ग्रंथालयांतील डिजिटल संसाधने आणि त्यांचा वापर: विद्यार्थ्यांच्या दृष्टीकोनातून विश्लेषण

SDG 4 – Quality Education, SDG 9 – Industry, Innovation and Infrastructure, SDG 16 – Peace, Justice and Strong Institutions

वर्णन: या प्रकल्पात, विद्यार्थ्यांना ग्रंथालयांतील डिजिटल संसाधनांचा अभ्यास करण्याची संधी मिळेल. विविध ग्रंथात आणि त्यांच्या डिजिटल डेटाबेस, ई-बुक्स, डिजिटल जर्नल्स वगैरे यांचा वापर कसा होत आहे, त्यांचा वाचनावर आणि ज्ञानार्जनावर काय परिणाम होतो, हे समजून घेता येईल.

५. सार्वजनिक वाचनालयांमध्ये विद्यार्थ्यांच्या वाचनाच्या बदलत चाललेल्या प्राधान्यांची माहिती संकलन

SDG 10 – Reduced Inequalities, SDG 9 – Industry, Innovation and Infrastructure

वर्णन: या प्रकल्पात विद्यार्थ्यांना सार्वजनिक वाचनालयांमध्ये भेट देऊन वाचनाचे बदलते ट्रेंड आणि वाचनाच्या बदलत प्रकारांविषयी माहिती संकलित करण्यास सांगता येईल. वाचनाच्या विविध प्रकारांचा (कविता, कादंबरी, विज्ञान लेख, इ.) वापर वाढत आहे की घटत आहे, यावर आणि वाचनाच्या रुचीवर विश्लेषण केला जाऊ शकतो.

३. लेखकभेट व माहिती संकलन

[नागपुरातील मान्यताप्राप्त लेखकांच्या मुलाखती, गृहभेटी व माहितीचे संकलन]

१. नागपुरातील साहित्यिक परंपरा: मान्यताप्राप्त लेखकांची जीवनकहानी आणि लेखनप्रवृत्तियांवरील मुलाखती

SDG 4 – Quality Education, SDG 11 – Sustainable Cities and Communities (शाश्वत व समावेशी समुदाय)

वर्णन: या प्रकल्पात विद्यार्थी नागपुरातील मान्यताप्राप्त लेखकांची मुलाखत घेऊन त्यांच्या जीवनकथेबद्दल, लेखनप्रवृत्तींविषयी माहिती संकलित करू शकतात. त्यांचा साहित्याचा प्रवास, प्रेरणा, आणि लेखन शैली यावर सखोल चर्चा केली जाऊ शकते.

२. साहित्यिक प्रेरणा: नागपुरातील लेखकांच्या कादंब-या आणि कवितांमधील स्थानिक प्रभाव

SDG 4 – Quality Education (गुणवत्तापूर्ण शिक्षण), SDG 11 – Sustainable Cities and Communities (शाश्वत आणि समावेशक समुदाय)

वर्णन: या प्रकल्पात विद्यार्थी स्थानिक लेखकांच्या कादंब-या किंवा कविता यावर मुलाखत घेऊन स्थानिक संस्कृती, कुटुंबीय पार्श्वभूमी, आणि सामाजिक परिस्थिती कशी लेखनप्रवृत्तींवर प्रभाव टाकते, याचा अभ्यास करू शकतात. यामध्ये लेखकांच्या जीवनातील घटना आणि त्यांच्या साहित्यिक कार्यामधील संबंधावर माहिती संकलित केली जाऊ शकते.

[Signature]

[Signature]

३.लेखकांशी संवाद: नागपुरातील समकालीन लेखकांच्या दृष्टिकोनातून साहित्याच्या वर्तमान आणि भविष्याचा अभ्यास

SDG 4 – Quality Education (गुणवत्तापूर्ण शिक्षण), SDG 11 – Sustainable Cities and Communities (शाश्वत आणि समावेशक समुदाय)

वर्णन: विद्यार्थ्यांना समकालीन लेखकांची मुलाखत घेऊन त्यांच्या साहित्यिक विचारधारेवर आणि साहित्याच्या भविष्यावर माहिती संकलित करण्याची संधी मिळेल. लेखकांसोबत वादविवाद किंवा विचारविनिमय करून साहित्याच्या विविध क्षेत्रांतील ट्रेड्स, प्रगती आणि आव्हाने यांचा समज मिळवता येईल.

४.नागपुरातील महिला लेखकांचे योगदान: लेखन आणि समाजातील भूमिका

SDG 4 – Quality Education (गुणवत्तापूर्ण शिक्षण), SDG 11 – Sustainable Cities and Communities (शाश्वत आणि समावेशक समुदाय)

वर्णन: यामध्ये नागपुरातील महिला लेखकांच्या लेखनशैली, प्रेरणा, आणि त्यांच्या साहित्य कार्यावर सखोल मुलाखत घेऊन माहिती संकलित केली जाऊ शकते. त्यांच्या साहित्यकृती आणि समाजातील बदलत्या स्थानावर चर्चा केली जाऊ शकते.

५.साहित्य आणि सामाजिक परिवर्तन: नागपुरातील लेखकांचे सामाजिकदृष्ट्या प्रेरणादायक लेखन

SDG 4 – Quality Education (गुणवत्तापूर्ण शिक्षण), SDG 11 – Sustainable Cities and Communities (शाश्वत आणि समावेशक समुदाय)

वर्णन: या प्रकल्पात विद्यार्थी लेखकांची मुलाखत घेऊन त्यांच्या लेखनात सामाजिक मुद्दे, अडचणी, आणि संघर्ष कसे प्रकट होतात, यावर माहिती संकलित करू शकतात. विशेषतः शोषण, जातिवाद, महिला सशक्तीकरण, आणि समानतेच्या विषयांवर लेखकांचे दृष्टिकोन आणि त्याचे समाजावर होणारे प्रभाव यावर चर्चा केली जाऊ शकते.

६.नागपुरातील नवा लेखक आणि डिजिटल साहित्य: वाचनशक्ती आणि नवलेखनाची भूमिका

SDG 4 – Quality Education (गुणवत्तापूर्ण शिक्षण), SDG 5 – Gender Equality (लिंग समता)

वर्णन: यामध्ये विद्यार्थी नागपुरातील नव्या लेखकांच्या कादंब-या, कविता, लेख, ब्लॉग्स आणि इतर डिजिटल साहित्याच्या वापराबद्दल माहिती संकलित करू शकतात. डिजिटल माध्यमांद्वारे लेखनाचा प्रसार आणि त्याचे सामाजिक प्रभाव काय आहेत, यावर सखोल विश्लेषण केले जाऊ शकते.

४. परिसरातील बोलींचा अभ्यास

[परिसरातील विविध बोलीभाषा बोलणा-या लोकांच्या भेटी घेऊन त्यातून माहितीचे संकलन करणे]

१.नागपुर परिसरातील बोलीभाषांचा तुलनात्मक अभ्यास: विविध बोलींमध्ये समानता आणि भिन्नता

SDG 4: Quality Education (शिक्षण गुणवत्ता), SDG 5: Gender Equality (लिंग समानता), SDG 11 – Sustainable Cities and Communities (शाश्वत आणि समावेशक समुदाय)

वर्णन: या प्रकल्पात विद्यार्थ्यांना नागपुर परिसरातील विविध बोलींमध्ये (उदाहरणार्थ, विदर्भी बोली, वाशी, कोकणी इत्यादी) तुलनात्मक अभ्यास करायला सांगता येईल. त्यातील समानता, भिन्नता, शब्दयोजना, वाक्यरचना इत्यादी बाबींवर माहिती संकलित करणे. त्याचा भाषिक आणि सांस्कृतिक दृष्टिकोनातून काय प्रभाव पडतो, यावर चर्चा केली जाऊ शकते.

२.परिसरातील बोलींमध्ये सामाजिक ओळख: बोलीचा लोकसाहित्यावर प्रभाव

SDG 4: Quality Education (शिक्षण गुणवत्ता), SDG 5: Gender Equality (लिंग समानता), SDG 11 – Sustainable Cities and Communities (शाश्वत आणि समावेशक समुदाय)

वर्णन: या प्रकल्पात विद्यार्थ्यांना परिसरातील बोलीभाषा बोलणा-या लोकांशी संवाद साधून त्यांच्याद्वारे लोकसाहित्य (कविता, गाणी, कथा, लोककला) कसे व्यक्त होते, हे अभ्यासता येईल. बोलीचे स्थानिक संस्कृतीवरील प्रभाव, शब्दांचा वापर आणि पारंपरिक कथा यांचा अभ्यास केला जाऊ शकतो.

३.परिसरातील विविध बोलीभाषांमध्ये बदल: नव्या पीढीवरील परिणाम

SDG 4: Quality Education (शिक्षण गुणवत्ता), SDG 5: Gender Equality (लिंग समानता), SDG 11 – Sustainable Cities and Communities (शाश्वत आणि समावेशक समुदाय)

वर्णन: यामध्ये विद्यार्थ्यांना विविध वयोमानानुसार लोकांचे बोलीभाषेविषयी विचार घ्यायला सांगता येईल. नव्या पीढीवर बोलीभाषेचा प्रभाव, पारंपरिक बोली नष्ट होण्याची कारणे, आणि याची सामाजिक परिणामकारकता यावर चर्चा केली जाऊ शकते. तसेच, डिजिटल माध्यमांचा प्रभाव कसा पडतो, हे देखील अभ्यासता येईल.

४.विदर्भातील बोली आणि त्याचा स्थानिक व्यावसायिक जगावर प्रभाव

SDG 4: Quality Education (शिक्षण गुणवत्ता), SDG 5: Gender Equality (लिंग समानता), SDG 11 – Sustainable Cities and Communities (शाश्वत आणि समावेशक समुदाय)

वर्णन: या प्रकल्पात विद्यार्थी स्थानिक व्यावसायिक (उदा. बाजारातील विक्रेते, शेतकरी, दुकानदार इत्यादी) यांच्या बोलीभाषेचा अभ्यास करू शकतात. त्या बोलीचा स्थानिक व्यापारावर, ग्राहकांशी संवादावर, आणि सांस्कृतिक संबंधांवर काय प्रभाव पडतो, यावर माहिती संकलित केली जाऊ शकते.

५.परिसरातील बोलींमधील परंपरा आणि प्रचलित शब्दयोजना: ऐतिहासिक आणि सामाजिक दृष्टिकोनातून विश्लेषण

SDG 4: Quality Education (शिक्षण गुणवत्ता), SDG 5: Gender Equality (लिंग समानता), SDG 11 – Sustainable Cities and Communities (शाश्वत आणि समावेशक समुदाय)

वर्णन: या प्रकल्पात विद्यार्थी विशिष्ट बोली भाषेतील शब्द किंवा वाक्यरचनांचा ऐतिहासिक, सांस्कृतिक आणि सामाजिक दृष्टिकोनातून अभ्यास करू शकतात. स्थानिक लोक कशा प्रकारे त्यांच्या पारंपरिक शब्दांचा वापर करतात आणि त्या सामाजिक समुहाशी कसा संबंध असतो, यावर माहिती संकलित केली जाऊ शकते.

६.प्रवासी भाषाशास्त्र: परिसरातील बाहेरून आलेल्या लोकांची बोली आणि तिचा सामाजिक समावेश

SDG 4: Quality Education (शिक्षण गुणवत्ता), SDG 5: Gender Equality (लिंग समानता), SDG 11 – Sustainable Cities and Communities (शाश्वत आणि समावेशक समुदाय)

वर्णन: यामध्ये विद्यार्थ्यांना स्थानिक बोलीमध्ये बाहेरील लोकांचा प्रभाव कसा पडला आहे, त्यांना समाजात कसा समावेश होतो, आणि त्यांच्या बोलीभाषेचा स्थानिक बोलण्याच्या प्रथांवर काय परिणाम होतो, याचा अभ्यास करायला सांगता येईल. यामध्ये प्रमुख प्रवासी समुदायांचा अभ्यास (उदा. गुजराती, उत्तरभारतीय, तेलगू, इ.) केला जाऊ शकतो.

७.परिसरातील 'वर्ड फॉर वर्ड' (शब्दांचे शुद्ध उच्चारण) बोली आणि त्यांचा शहरीकरणावर प्रभाव

SDG 4: Quality Education (शिक्षण गुणवत्ता), SDG 5: Gender Equality (लिंग समानता), SDG 11 – Sustainable Cities and Communities (शाश्वत आणि समावेशक समुदाय)

वर्णन: या प्रकल्पात विद्यार्थ्यांना "वर्ड फॉर वर्ड" (शब्दांचे शुद्ध उच्चारण) कशा प्रकारे बदलले आहे आणि शहरीकरणामुळे पारंपरिक बोलीच्या वापरामध्ये बदल कसा झाला आहे, यावर अभ्यास करायला सांगता येईल. शहरीकरणाने स्थानिक बोलींच्या वापरावर कसा परिणाम झाला आहे, यावर विचार केला जाऊ शकतो.

५. परिसरातील लोकसाहित्याचे संकलन

[परिसरातील उपलब्ध लोकगीते, लोकनाट्य, लोकसंस्कृती यांच्या माहितीचे संकलन.]

१.नागपुरातील लोकगीते: सांस्कृतिक आणि ऐतिहासिक मूल्यांचा अभ्यास

SDG 4: Quality Education (शिक्षण गुणवत्ता), SDG 5: Gender Equality (लिंग समानता), SDG 11 – Sustainable Cities and Communities (शाश्वत आणि समावेशक समुदाय)

925m

वर्णन: या प्रकल्पात विद्यार्थी नागपुर परिसरातील विविध लोकगीते (जसे की भजनं, भावगीतं, फडगीतं) संकलित करू त्यांचा ऐतिहासिक, सांस्कृतिक आणि सामाजिक दृष्टिकोनातून अभ्यास करू शकतात. या गीतांतून स्थानिक जीवनशैली, परंप आणि ऐतिहासिक संदर्भ समजून घेता येतील.

२.लोकनाट्य आणि त्याचा समाजावर प्रभाव: नागपुरातील पारंपरिक नाट्य रूपांचा अभ्यास

SDG 4: Quality Education (शिक्षण गुणवत्ता), SDG 5: Gender Equality (लिंग समानता), SDG 11 – Sustainable Cities and Communities (शाश्वत आणि समावेशक समुदाय)

वर्णन: यामध्ये विद्यार्थ्यांना नागपुरातील लोकनाट्य (उदाहरणार्थ, तमाशा, लावणी, गोंधळ, गोविंदा नृत्य इत्यादी) आता त्यांचे समाजशास्त्रीय, सांस्कृतिक, आणि ऐतिहासिक महत्त्व अभ्यासता येईल. त्यात वापरण्यात आलेले संवाद, पात्रे, सामाजिक संदेश, आणि समकालीन सापेक्षता यावर सखोल माहिती संकलित केली जाऊ शकते.

३.सामाजिक आणि धार्मिक संदर्भातील लोकसंस्कृती: लोककला आणि लोकगीतांच्या माध्यमातून धर्माचे प्रसार

SDG 4: Quality Education (शिक्षण गुणवत्ता), SDG 5: Gender Equality (लिंग समानता), SDG 11 – Sustainable Cities and Communities (शाश्वत आणि समावेशक समुदाय)

वर्णन: या प्रकल्पात विद्यार्थ्यांना लोकसंस्कृतीतील धार्मिक घटकांचा अभ्यास करायला सांगता येईल. लोकगीते, पारंपरिक कथा, व्रतवैकल्य, आणि काव्य यांच्या माध्यमातून धर्माचा प्रचार आणि त्याचे लोकजीवनावर काय प्रभाव पडतो, या माहिती संकलित केली जाऊ शकते.

४.लोककला आणि लोककलेचे संरक्षण: नागपुरच्या लोककला व कलाकारांचा अभ्यास

SDG 4: Quality Education (शिक्षण गुणवत्ता), SDG 5: Gender Equality (लिंग समानता), SDG 11 – Sustainable Cities and Communities (शाश्वत आणि समावेशक समुदाय)

वर्णन: यामध्ये विद्यार्थी नागपुरातील विविध लोककला प्रकार (जसे की छत्तीसगढी लोककला, वाद्ययंत्र वादन, काव्यवाचन) आणि त्या कला प्रकारांचा सांस्कृतिक दृष्टिकोनातून अभ्यास करू शकतात. स्थानिक कलाकारांची मुलाखत घेऊ त्यांचे काम, कला शिकवण्याच्या पद्धती, आणि त्यांना मिळणारी मदत यावर माहिती संकलित केली जाऊ शकते.

५.लोककथा आणि परंपरा: नागपुरातील स्थानिक लोककथा व त्यांचा सांस्कृतिक महत्त्व

SDG 4: Quality Education (शिक्षण गुणवत्ता), SDG 5: Gender Equality (लिंग समानता), SDG 11 – Sustainable Cities and Communities (शाश्वत आणि समावेशक समुदाय)

वर्णन: या प्रकल्पात विद्यार्थी नागपुर परिसरातील लोककथा संकलित करून त्या कथांमध्ये असलेले ऐतिहासिक, नैतिक आणि समाजशास्त्रीय घटक समजून घेऊ शकतात. स्थानिक कथेतील पात्रे, त्यांचा उद्देश आणि आजच्या समाजातील त्याचा प्रभाव यावर चर्चा केली जाऊ शकते.

६.स्थानीय नृत्य रूपांचे अध्ययन: लोकनृत्यांची पारंपरिक रचना व समकालीन सादरीकरण

SDG 4: Quality Education (शिक्षण गुणवत्ता), SDG 5: Gender Equality (लिंग समानता), SDG 11 – Sustainable Cities and Communities (शाश्वत आणि समावेशक समुदाय)

वर्णन: या प्रकल्पात विद्यार्थ्यांना स्थानिक लोकनृत्य प्रकार (उदाहरणार्थ, धनगर नृत्य, गोंधल नृत्य इत्यादी) यांचा अभ्यास करून त्यात असलेल्या सामाजिक आणि सांस्कृतिक अर्थाचा अभ्यास करायला सांगता येईल. नृत्याच्या पद्धती, त्याचे प्रशिक्षण, आणि आजच्या काळातील बदल यावर माहिती संकलित केली जाऊ शकते.

७.वाङ्मयीन पर्यटन आणि लोकसाहित्य: स्थानिक बोलीभाषेतील काव्यकला आणि तिचा प्रवास

SDG 4: Quality Education (शिक्षण गुणवत्ता), SDG 5: Gender Equality (लिंग समानता), SDG 11 – Sustainable Cities and Communities (शाश्वत आणि समावेशक समुदाय)

(Handwritten signatures and marks at the bottom of the page)

वर्णन: या प्रकल्पात विद्यार्थ्यांना स्थानिक बोलीतील काव्य, गाणी आणि कथा यांचा अभ्यास करून त्या लोकसाहित्याची कशी संरक्षण आणि प्रचार केला जातो, यावर माहिती संकलित केली जाऊ शकते. यामध्ये स्थानिक लोकसाहित्याला पर्यटन आणि जागतिक स्तरावर प्रसिद्धी मिळवून देण्याच्या प्रयत्नांवर विचार केला जाऊ शकतो.

१२६म

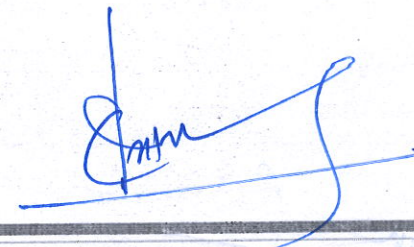
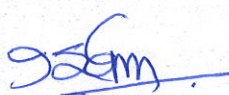
BOARD OF STUDIES IN LANGUAGES AND LITERATURES

SUBJECT: MARATHI AND MARATHI LITERATURE

B.A. SEMESTER IV

Courses:

1. Major 7 : मराठी आणि व्यावहारिक मराठी भाग-४ (साहित्यरंग २, सत्र - ४)
2. Major 8 : कथा : वाङ्मयप्रकाराचा अभ्यास : (साठोत्तरी मराठी कथा)
3. C.E.P. : Community Engagement Program

Shri Binzani City College

Near Sakardara Square, Umrer Road, Nagpur

B A Semester IV

Major 7 – मराठी आणि व्यावहारिक मराठी भाग-४ (साहित्यरंग २, सत्र - ४)
(To be implemented from 2025 – 26)

PROGRAM EDUCATIONAL OUTCOMES (PEOs):

1. Graduates will demonstrate professional excellence in their chosen fields, showcasing creativity, critical thinking, and technical skills.
2. Graduates will effectively communicate and collaborate within diverse, interdisciplinary teams and communities.
3. Graduates will express gratitude and appreciate various forms of arts and literature in general and Indian Knowledge values and systems, in particular.

For reference: PROGRAM OUTCOMES (POs)

PO 1: Critical Thinking

PO2: Effective Communication

PO 3: Social Interaction

PO 4: Effective Citizenship

PO 5: Ethics

PO 6: Environment and Sustainability

PO 7: Self-directed and Lifelong Learning

PROGRAM SPECIFIC OUTCOMES (PSOs): *The students will be able to -*

PSO1: Demonstrate advanced proficiency in the English language, including reading, writing, listening, and speaking skills.

PSO2: Contextualize literary works within their historical, cultural, and social frameworks, understanding the influences and significance of different literary movements.

PSO3: Define the basic concepts and theoretical frameworks of English Grammar, Creative Writing, Translation Studies, Film Studies, Advertising, and Business English.

Program Code	
Program Name	B.A. (Major T- 7 in Marathi and Marathi Literature)
Course Code	MAR107
Course Name	मराठी आणि व्यावहारिक मराठी भाग- ४ (साहित्यरंग - २, सत्र - ४)
No. of Credits	03 (Lecture – 3, Tutorial – 0, Practical – 0)
Teaching Hours	45 lectures (One hour duration each)
Evaluation Scheme	60 (End Semester Examination – <i>Min passing marks - 24</i>) + 40 (Continuous Internal Examination – <i>Min passing marks - 16</i>) = 100 marks (Min passing marks – 24 + 16 = 40)
Group under NEP scheme	Major
Pre-requisites for the course	• मराठीभाषेचीजाणीववआकलन • गद्यवाङ्मयाचीप्राथमिकजाण • मराठीकाव्यपरंपरेचेज्ञान
Course Outcomes:	
	<i>The students will be able to:</i>
CO 1	गद्यातील पाठ व लेखकांचे विचार समजून देणे.
CO 2	पद्यातील कवींच्या विचारांची ओळख करून देणे.
CO 3	पाठातील महत्त्व आणि पद्यातील भावार्थाचा अभ्यास समजून देणे.
CO 4	संगणकावर मराठी टंकलेखन क्रियेची ओळख करून देणे.

Shri Binzani City College

Near Sakkardara Square, Umrer Road, Nagpur

B A Semester IV

Major 8 – कथा : वाङ्मयप्रकाराचा अभ्यास : (साठोत्तरी मराठी कथा)

(To be implemented from 2025 – 26)

PROGRAM EDUCATIONAL OUTCOMES (PEOs):

1. Graduates will demonstrate professional excellence in their chosen fields, showcasing creativity, critical thinking, and technical skills.
2. Graduates will effectively communicate and collaborate within diverse, interdisciplinary teams and communities.
3. Graduates will express gratitude and appreciate various forms of arts and literature in general and Indian Knowledge values and systems, in particular.

For reference: PROGRAM OUTCOMES (POs)

PO 1: Critical Thinking

PO2: Effective Communication

PO 3: Social Interaction

PO 4: Effective Citizenship

PO 5: Ethics

PO 6: Environment and Sustainability

PO 7: Self-directed and Lifelong Learning

PROGRAM SPECIFIC OUTCOMES (PSOs): *The students will be able to -*

PSO1: Demonstrate advanced proficiency in the English language, including reading, writing, listening, and speaking skills.

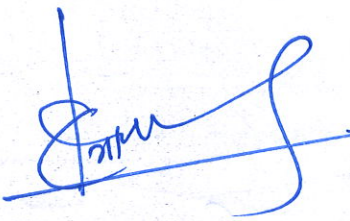
PSO2: Contextualize literary works within their historical, cultural, and social frameworks, understanding the influences and significance of different literary movements.

PSO3: Define the basic concepts and theoretical frameworks of English Grammar, Creative Writing, Translation Studies, Film Studies, Advertising, and Business English.

Program Code	
Program Name	B.A. (Major T- 8 in Marathi and Marathi Literature)
Course Code	MAR108
Course Name	कथा : वाङ्मयप्रकाराचा अभ्यास : (साठोत्तरी मराठी कथा)
No. of Credits	03 (Lecture – 3, Tutorial – 0, Practical – 0)
Teaching Hours	45 lectures (One hour duration each)
Evaluation Scheme	60 (End Semester Examination – <i>Min passing marks - 24</i>) + 40 (Continuous Internal Examination – <i>Min passing marks - 16</i>) = 100 marks (Min passing marks – 24 + 16 = 40)
Group under NEP scheme	Major
Pre-requisites for the course	* आत्मचरित्र संकल्पना व स्वरूप जाणून घेणे. * 'माझी जन्मठेप'च्या कथावस्तू व व्यक्तिरेखांवर प्रकाश टाकणे. 'माझी जन्मठेप'चा आशय अभ्यासणे * 'माझी जन्मठेप'ची निवेदन शैली, भाषाशैलीचे विश्लेषण करणे.
Course Outcomes:	
	<i>The students will be able to:</i>
CO 1	कथा या वाङ्मयप्रकाराची व्याख्या, संकल्पना व स्वरूप जाणून घेणे.
CO 2	कथा या वाङ्मयप्रकाराचे विविध घटक आणि वैशिष्ट्ये समजून घेणे.
CO 3	साठोत्तरी मराठी कथेतील विविध आशयसूत्रांचे आकलन करणे.
CO 4	साठोत्तरी मराठी कथेतील व्यक्तिचित्रण व समाजदर्शन घडविणे.

Syllabus:		Contents & Hours
Unit I	(15 hrs)	गद्य विभाग 1. राजकर्तव्ये - रामचंद्रपंत अमात्य 2. स्वराज्य आणि सुराज्य - लोकमान्य टिळक 3. मध्यान्ह - कुसुमावती देशपांडे 4. अद्वैताचा साक्षात्कार - साने गुरुजी 5. आधार - वि. स. जोग
Unit II	(15 hrs)	पद्य विभाग 1. अभंगवाणी (तीन अभंग) - संत चोखामेळा 2. क्रांतीचा जयजयकार - कुसुमाग्रज 3. सत्याच्या जातीला - शरच्चंद्र मुक्तिबोध 4. रातझाडीचा पाउस - ना. धों. महानोर 5. माझ्या कवितेची चव - इंद्रजीत भालेराव
Unit III	(15 hrs)	व्यावहारिक मराठी विभाग 1. पटकथा व संवाद लेखन 2. स्मरणिका व इतर संपादन कार्य
Practical:		
Textbooks / Reference Books:		अभ्यासग्रंथ : साहित्यरंग भाग - २, राघव पब्लिशर्स अँड डिस्ट्रीबुटर्स, नागपूर, २०२०.
Evaluation Pattern:		
S. No	Theory	Practical
1.	LAQs with internal choice from Unit 1 = 16 marks	Online and Offline classroom participation of the student = 10 marks
2.	LAQs with internal choice from Unit 2 = 16 marks	An assignment based on curriculum = 10 marks
3.	LAQs with internal choice from Unit 3 = 16 marks	Subjectwise class tests = 10 marks
4.	12 MCQs from all three units (One mark each) = 12 marks	Performance Based Activities conducted by the teacher concerned / Viva voce = 10 marks
Total: 60 marks		Total: 40 marks

Syllabus:		Contents & Hours
Unit I	(15 hrs)	कथा : संकल्पना, स्वरूप, घटक आणि वैशिष्ट्ये साठोत्तरी मराठी कथेचा इतिहास ताटातूट - उद्धव शेळके धास्ती - मनोहर तल्हार सत्य - रवींद्र शोभणे मरीआईला केला नवस - ना. रा. शेंडे
Unit II	(15 hrs)	दावणीचा बैल - बाबाराव मुसळे गोष्ट संध्याकाळची - वासुदेव मुलाटे मोर्चा - केशव मेश्राम
Unit III	(15 hrs)	पिंटीची गोष्ट - नागनाथ कोतापल्ले अम्मा - प्रिया तेंडूलकर घे, गगनभरारी - लक्ष्मण टोपले
Practical:		
Textbooks / Reference Books:	अभ्यासग्रंथ : साठोत्तरी मराठी कथा, संपादक - डॉ. सोपानदेव पिसे, डॉ. दत्तात्रय वाटमोडे, डॉ. व्यंकटेश पोटफोडे	
Evaluation Pattern:		
S. No	Theory	Practical
1.	LAQs with internal choice from Unit 1 = 16 marks	Online and Offline classroom participation of the student = 10 marks
2.	LAQs with internal choice from Unit 2 = 16 marks	An assignment based on curriculum = 10 marks
3.	LAQs with internal choice from Unit 3 = 16 marks	Subject wise class tests = 10 marks
4.	12 MCQs from all three units (One mark each) = 12 marks	Performance Based Activities conducted by the teacher concerned / Viva voce = 10 marks
	Total: 60 marks	Total: 40 marks

926m

श्री बिंझाणी सिटी कॉलेज (स्वायत्त), नागपूर
मराठी विभाग

Community Engagement Project (Activity) : बी.ए. सत्र - ४

क्रियाकलाप (Activities)

१. ग्रामभेट कार्यक्रम

* गावात भेट देऊन स्थानिक जीवन, म्हणी संकलन, बोलीभाषा, लोकपरंपरा यांचा अभ्यास

२. शाळांमध्ये कथा वाचन व अभिवाचन सत्रे

* विद्यार्थ्यांना मराठी गोष्टी सांगणे

* विद्यार्थ्यांशी संवाद साधून भाषेचा प्रचार

३. लोककलांचा अभ्यास

* गोंधळ, भारूड, पोवाडा यांचा अभ्यास व सादरीकरण

* स्थानिक कलाकारांशी संवाद व संवाद लेखन

४. झोपडपट्टी भागात वाचन चळवळीचे आयोजन

५. झोपडपट्टी समाजातील सांस्कृतिक समज वाढवणे

* त्यांच्या लोककथा, प्रथांबद्दलची माहिती संकलित करणे

* संवादातून अनुभव लेखन

६. आजी-आजोबांसोबत संवाद प्रकल्प

* त्यांच्या आयुष्यातील अनुभव ऐकून टिपणे.

* 'माझ्या आजीचा काळ' अशा स्वरूपातील लेखन.

७. 'मराठी माझी मायबोली' अभियान

* सार्वजनिक ठिकाणी मराठीचे महत्त्व सांगणारी मोहीम

* शुद्धलेखन स्पर्धा, भाषण स्पर्धांचे आयोजन

(सूचना :- प्रत्येक क्रियाकलापानंतर (Activity) विद्यार्थ्यांनी अभ्यास अहवाल (Field Report) किंवा अनुभव लेख (Reflection) लिहिणे अनिवार्य आहे, ज्यात त्यांनी काय अनुभवले, शिकले आणि त्यांच्या दृष्टिकोनात काय बदल झाला; हे सांगता येते.)

(विद्यार्थ्यांचे सामाजिक भान, संवादकौशल्य, आणि लोकजीवनावरील आकलन वाढवण्यासाठी उपयुक्त ठरतील.)

BOARD OF STUDIES IN LANGUAGES AND LITERATURES

SUBJECT: MARATHI AND MARATHI LITERATURE

B.A. SEMESTER V

Courses:

1. Major 9 : मराठी आणि व्यावहारिक मराठी भाग -५ (साहित्यरंग - ३)
2. Major 10 : वाङ्मयप्रकाराचा अभ्यास : कादंबरी (पूर्णमायची लेकरं)
3. Major 11 : मध्ययुगीन मराठी संत कवयित्रींची कविता
4. Minor 03 : उपयोजित मराठी भाग - ०३
5. Major Elective ME 01 : निवडक मराठी आत्मकथा (संपा. राम शेवाळकर)
6. Major Elective ME 02: मराठीच्या बोलीभाषा (संदर्भ: संपादक - अरुण जाखडे)
7. VSC 5 : दृक्श्राव्य प्रसारमाध्यमे : व्यवसायक्षेत्र
8. FP

Shri Binzani City College

Near Sakkardara Square, Umrer Road, Nagpur

B A Semester V

Major 09 – मराठी आणि व्यावहारिक मराठी भाग -३ (साहित्यरंग -३)

(To be implemented from 2026 – 27)

PROGRAM EDUCATIONAL OUTCOMES (PEOs):

1. Graduates will demonstrate professional excellence in their chosen fields, showcasing creativity, critical thinking, and technical skills.
2. Graduates will effectively communicate and collaborate within diverse, interdisciplinary teams and communities.
3. Graduates will express gratitude and appreciate various forms of arts and literature in general and Indian Knowledge values and systems, in particular.

For reference: PROGRAM OUTCOMES (POs)

PO 1: Critical Thinking

PO2: Effective Communication

PO 3: Social Interaction

PO 4: Effective Citizenship

PO 5: Ethics

PO 6: Environment and Sustainability

PO 7: Self-directed and Lifelong Learning

PROGRAM SPECIFIC OUTCOMES (PSOs): The students will be able to -

PSO1:

Demonstrate advanced proficiency in the English language, including reading, writing, listening, and speaking skills.

PSO2:

Contextualize literary works within their historical, cultural, and social frameworks, understanding the influences and significance of different literary movements.

PSO3:

Define the basic concepts and theoretical frameworks of English Grammar, Creative Writing, Translation Studies, Film Studies, Advertising, and Business English.

Program Code	
Program Name	B.A. (Major T- 9 in Marathi and Marathi Literature)
Course Code	MAR109
Course Name	मराठी आणि व्यावहारिक मराठी भाग -३ (साहित्यरंग -३)
No. of Credits	03 (Lecture – 3, Tutorial – 0, Practical – 0)
Teaching Hours	45 lectures (One hour duration each)
Evaluation Scheme	60 (End Semester Examination – <i>Min passing marks - 24</i>) + 40 (Continuous Internal Examination – <i>Min passing marks - 16</i>) = 100 marks (Min passing marks – 24 + 16 = 40)
Group under NEP scheme	Major
Pre-requisites for the course	• मूलभूत मराठी भाषाज्ञान • साहित्यिक अभिरुची व विश्लेषण क्षमता • लेखन व संप्रेषण कौशल्यांची प्राथमिक जाणीव
Course Outcomes	The students will be able to:

CO 1	मराठी साहित्याचा प्राचीन ते अर्वाचीन स्थूल परिचय समजून घेणे.
CO 2	विनाबा भावे, वसंत वऱ्हाडपांडे, साधनाआमटे, महेश एलकुंचवार व उर्मिला पवार या साहित्यिकांच्या साहित्याचे आस्वाद व आकलन करणे.
CO 3	संत नामदेव, वसंत वऱ्हाडपांडे, डहाके, ग्रेस व सुधाकर गायधनी यांच्या प्राचीन व अर्वाचीन काव्याच्या परिचय करून घेणे.
CO 4	व्यावहारिक मराठीतील मुद्रित माध्यामांसाठी व दृक-श्राव्य माध्यमांसाठी लेखन प्रकाराची वैशिष्ट्ये जाणून घेणे.

Syllabus:		Contents & Hours
Unit I		(15hrs) गद्य विभाग 1. साहित्याचा महिमा – विनोबा भावे 2. तवंग– वसंत वऱ्हाडपांडे 3. आनंदवन – साधना आमटे 4. अरण्यातील आत्मभान – महेश एलकुंचवार 5. घरभरणी – उर्मिला पवार
Unit II		(15hrs) पद्य विभाग 3. संत नामदेवांची अभंगवाणी – संत नामदेव . 2.घन :शाम सुंदरा – होनाजी बाळा 3. एक प्रकारची प्रार्थना – वसंत आबाजी डहाके 4. पाऊस – ग्रेस 5. दुनियेची रीत - सुधाकर गायधनी
Unit III		(15hrs) व्यावहारिक मराठी विभाग 1. मुद्रित माध्यमांसाठी लेखनप्रकार व कौशल्ये 2. दृक-श्राव्य माध्यमांसाठी लेखनकौशल्ये
Practical:		
Textbooks / Reference Books:		1. अभ्यासग्रंथ : साहित्यरंगभाग - ३, राघव पब्लिशर्स अँड डिस्ट्रीबुटर्स, नागपूर, २०२२.

Evaluation Pattern:		
S. No	Theory	Practical
1.	LAQs with internal choice from Unit 1 = 16 marks	Online and Offline classroom participation of the student = 10 marks
2.	LAQs with internal choice from Unit 2 = 16 marks	An assignment based on curriculum = 10 marks
3.	LAQs with internal choice from Unit 3 = 16 marks	Subject wise class tests = 10 marks
4.	12 MCQs from all three units (One mark each) = 12 marks	Performance Based Activities conducted by the teacher concerned / Viva voce = 10 marks
Total: 60 marks		Total: 40 marks

[Signature]

Shri Binzani City College

Near Sakardara Square, Umrer Road, Nagpur

B A Semester V

Major 10 वाङ्मय प्रकाराचा अभ्यास : कादंबरी (पूर्णाभायची लेकरं)

(To be implemented from 2026 – 27)

PROGRAM EDUCATIONAL OUTCOMES (PEOs):

1. Graduates will demonstrate professional excellence in their chosen fields, showcasing creativity, critical thinking, and technical skills.
2. Graduates will effectively communicate and collaborate within diverse, interdisciplinary teams and communities.
3. Graduates will express gratitude and appreciate various forms of arts and literature in general and Indian Knowledge values and systems, in particular.

For reference: PROGRAM OUTCOMES (POs)

PO 1: Critical Thinking

PO2: Effective Communication

PO 3: Social Interaction

PO 4: Effective Citizenship

PO 5: Ethics

PO 6: Environment and Sustainability

PO 7: Self-directed and Lifelong Learning

PROGRAM SPECIFIC OUTCOMES (PSOs): *The students will be able to -*

PSO1:

Demonstrate advanced proficiency in the English language, including reading, writing, listening, and speaking skills.

PSO2:

Contextualize literary works within their historical, cultural, and social frameworks, understanding the influences and significance of different literary movements.

PSO3:

Define the basic concepts and theoretical frameworks of English Grammar, Creative Writing, Translation Studies, Film Studies, Advertising, and Business English.

Program Code	
Program Name	B.A. (Major T- 10 in Marathi and Marathi Literature)
Course Code	MAR110
Course Name	वाङ्मयप्रकाराचा अभ्यास : कादंबरी (पूर्णाभायचीलेकरं)
No. of Credits	03 (Lecture – 3, Tutorial – 0, Practical – 0)
Teaching Hours	45 lectures (One hour duration each)
Evaluation Scheme	60 (End Semester Examination – <i>Min passing marks - 24</i>) + 40 (Continuous Internal Examination – <i>Min passing marks - 16</i>) = 100 marks (Min passing marks – 24 + 16 = 40)
Group under NEP scheme	Major
Pre-requisites for the course	• कादंबरी साहित्याची मूलभूत ओळख • साहित्य आकलन व विश्लेषण क्षमता • भाषा व अभिव्यक्तीची जाण
Course Outcomes:	

[Signature]

Course Outcomes <i>The students will be able to:</i>		
CO 1	कादंबरी या वाङ्मयप्रकाराचे विविध घटक आणि वैशिष्ट्ये समजून घेणे.	
CO 2	पूर्णमायची लेकरं कादंबरीतील कथानक व व्यक्तिचित्रण समजून घेणे.	
CO 3	पूर्णमायची लेकरं कादंबरीतील आशय, समाजचित्रण व जीवनदर्शन समजून घेणे.	
CO 4	पूर्णमायची लेकरं कादंबरीची भाषा, निवेदन, संवाद, शैली वैशिष्ट्ये समजून घेणे.	
Syllabus:		Contents & Hours
Unit I		(15 hrs) • कादंबरी व्याख्या संकल्पना आणि स्वरूप • कादंबरी या वाङ्मयप्रकाराचे विविध घटक आणि वैशिष्ट्ये • मराठी कादंबरीची ऐतिहासिक वाटचाल स्थूल आढावा
Unit II		(15 hrs) • पूर्णमायची लेकरं कथानक आणि व्यक्तिचित्रण • पूर्णमायची लेकरं आशय, समाज चित्रण व जीवनदर्शन
Unit III		(15 hrs) • पूर्णमायची लेकरं भाषा, निवेदन, संवाद आणि शैली वैशिष्ट्ये
Textbooks / Reference Books:		अभ्यासग्रंथ : पूर्णमायची लेकरं, गो. नी. दांडेकर
Evaluation Pattern:		
S. No	Theory	Practical
1.	LAQs with internal choice from Unit 1 = 16 marks	Online and Offline classroom participation of the student = 10 marks
2.	LAQs with internal choice from Unit 2 = 16 marks	An assignment based on curriculum = 10 marks
3.	LAQs with internal choice from Unit 3 = 16 marks	Subject wise class tests = 10 marks
4.	12 MCQs from all three units (One mark each) = 12 marks	Performance Based Activities conducted by the teacher concerned / Viva voce = 10 marks
Total: 60 marks		Total: 40 marks

Shri Binzani City College
Near Sakkardara Square, Umrer Road, Nagpur

B A Semester V

Major 11 - मध्ययुगीन मराठी संत कवयित्रींची कविता

(To be implemented from 2026 – 27)

PROGRAM EDUCATIONAL OUTCOMES (PEOs):

1. Graduates will demonstrate professional excellence in their chosen fields, showcasing creativity, critical thinking, and technical skills.
2. Graduates will effectively communicate and collaborate within diverse, interdisciplinary teams and communities.
3. Graduates will express gratitude and appreciate various forms of arts and literature in general and Indian Knowledge values and systems, in particular.

For reference: PROGRAM OUTCOMES (POs)

PO 1: Critical Thinking

PO2: Effective Communication

PO 3: Social Interaction

PO 4: Effective Citizenship

PO 5: Ethics

PO 6: Environment and Sustainability

PO 7: Self-directed and Lifelong Learning

PROGRAM SPECIFIC OUTCOMES (PSOs): *The students will be able to -*

PSO1:

Demonstrate advanced proficiency in the English language, including reading, writing, listening, and speaking skills.

PSO2:

Contextualize literary works within their historical, cultural, and social frameworks, understanding the influences and significance of different literary movements.

PSO3:

Define the basic concepts and theoretical frameworks of English Grammar, Creative Writing, Translation Studies, Film Studies, Advertising, and Business English.

Program Code	
Program Name	B.A. (Major T- 11 in Marathi and Marathi Literature)
Course Code	MAR111
Course Name	मध्ययुगीन मराठी संत कवयित्रींची कविता
No. of Credits	03 (Lecture – 3, Tutorial – 0, Practical – 0)
Teaching Hours	45 lectures (One hour duration each)
Evaluation Scheme	60 (End Semester Examination – <i>Min passing marks - 24</i>) + 40 (Continuous Internal Examination – <i>Min passing marks - 16</i>) = 100 marks (Min passing marks – 24 + 16 = 40)
Group under NEP scheme	Major
Pre-requisites for the course	• संत साहित्याच्या वैशिष्ट्यांबद्दल भक्ती), साधेपणा, सामाजिक संदेश.प्राथमिक समज असावी (• सोयराबाई, कान्होपात्रा, मुक्ताबाई व जनाबाई यांच्या जीवन व कार्याचा प्राथमिक परिचय असावा. • संत साहित्याच्या सामाजिक व आध्यात्मिक आशयाचे आकलन करण्याची क्षमता असावी.

(Signature)

Course Outcomes:

Course Outcomes
The students will be able to:

- CO 1 आंतरजीवनाची समृद्धी आणि भाषेचे सत्त्व समजून घेणे.
CO 2 मुक्ताबाईच्या, जनाबाईच्या अभंगांची वैशिष्ट्ये समजून घेणे.
CO 3 सोयराबाईच्या अभंगांचा भावार्थ जाणून घेणे.
CO 4 कान्होपात्राच्या अभंगांचा आढावा घेणे

Syllabus:**Contents & Hours**

Unit I	(15 hrs) • संत कवयित्रींची कविता संकल्पना :, स्वरूप व चरित्र - व्यक्तिमत्त्व
Unit II	(15 hrs) • मुक्ताबाईचे अभंग • जनाबाईचे अभंग
Unit III	(15 hrs) • सोयराबाईचे अभंग • कान्होपात्रेचे अभंग
Textbooks / Reference Books:	अभ्यासग्रंथ मध्ययुगीन संत कवयित्रींची कविता :, संपादक डॉ. विलास खोले ., साहित्य अकादमी , दिल्ली

Evaluation Pattern:

S. No	Theory	Practical
1.	LAQs with internal choice from Unit 1 = 16 marks	Online and Offline classroom participation of the student = 10 marks
2.	LAQs with internal choice from Unit 2 = 16 marks	An assignment based on curriculum = 10 marks
3.	LAQs with internal choice from Unit 3 = 16 marks	Subjectwise class tests = 10 marks
4.	12 MCQs from all three units (One mark each) = 12 marks	Performance Based Activities conducted by the teacher concerned / Viva voce = 10 marks
Total: 60 marks		Total: 40 marks

Shri Binzani City College
Near Sakkardara Square, Umrer Road, Nagpur
B A Semester V

Minor 03 – उपयोजित मराठी भाग - ०३
(To be implemented from 2026 – 27)

PROGRAM EDUCATIONAL OUTCOMES (PEOs):

1. Graduates will demonstrate professional excellence in their chosen fields, showcasing creativity, critical thinking, and technical skills.
2. Graduates will effectively communicate and collaborate within diverse, interdisciplinary teams and communities.
3. Graduates will express gratitude and appreciate various forms of arts and literature in general and Indian Knowledge values and systems, in particular.

For reference: PROGRAM OUTCOMES (POs)

PO 1: Critical Thinking

PO2: Effective Communication

PO 3: Social Interaction

PO 4: Effective Citizenship

PO 5: Ethics

PO 6: Environment and Sustainability

PO 7: Self-directed and Lifelong Learning

PROGRAM SPECIFIC OUTCOMES (PSOs): *The students will be able to -*

PSO1:

Demonstrate advanced proficiency in the English language, including reading, writing, listening, and speaking skills.

PSO2:

Contextualize literary works within their historical, cultural, and social frameworks, understanding the influences and significance of different literary movements.

PSO3:

Define the basic concepts and theoretical frameworks of English Grammar, Creative Writing, Translation Studies, Film Studies, Advertising, and Business English.

Program Code	
Program Name	B.A. (Minor T- 03 in Marathi and Marathi Literature)
Course Code	MAR 03
Course Name	उपयोजित मराठी भाग - ०३
No. of Credits	03 (Lecture – 3, Tutorial – 0, Practical – 0)
Teaching Hours	45 lectures (One hour duration each)
Evaluation Scheme	60 (End Semester Examination – <i>Min passing marks - 24</i>) + 40 (Continuous Internal Examination – <i>Min passing marks - 16</i>) = 100 marks (Min passing marks – 24 + 16 = 40)
Group under NEP scheme	Major
Pre-requisites for the course	• मूलभूत मराठी भाषाज्ञान • साहित्यिक अभिरुची व विश्लेषण क्षमता • लेखन व संप्रेषण कौशल्यांची प्राथमिक जाणीव
	Course Outcomes <i>The students will be able to:</i>
CO 1	मराठी साहित्याचा प्राचीन ते अर्वाचीन स्थूल परिचय समजून घेणे.

CO 2	विनाबा भावे, वसंत वऱ्हाडपांडे, साधना आमटे, महेश एलकुंचवार व उर्मिला पवार या साहित्यिकांच्या साहित्याचे आस्वाद व आकलन करणे.
CO 3	संत नामदेव, वसंत वऱ्हाडपांडे, डहाके ग्रेस व सुधाकर गायधनी यांच्या प्राचीन व अर्वाचीन काव्याच्या परिचय करून घेणे.
CO 4	व्यावहारिक मराठीतील मुद्रित माध्यामांसाठी व दृक-श्राव्य माध्यमांसाठी लेखनप्रकाराची वैशिष्ट्ये जाणून घेणे.

Syllabus:		Contents & Hours
Unit I		(15hrs) गद्य विभाग 1. साहित्याचा महिमा – विनोबा भावे 2. तवंग– वसंत वऱ्हाडपांडे 3. आनंदवन – साधना आमटे 4. अरण्यातील आत्मभान – महेश एलकुंचवार 5. घरभरणी – उर्मिला पवार
Unit II		(15hrs) पद्य विभाग 3. संत नामदेवांची अभंगवाणी – संत नामदेव . 2.घन :शाम सुंदरा – होनाजी बाळा 3. एक प्रकारची प्रार्थना – वसंत आबाजी डहाके 4. पाऊस – ग्रेस 5. दुनियेची रीत - सुधाकर गायधनी
Unit III		(15hrs) व्यावहारिक मराठी विभाग 1. मुद्रित माध्यमांसाठी लेखनप्रकार व कौशल्ये 2. दृक-श्राव्य माध्यमांसाठी लेखनकौशल्ये
Practical:		
Textbooks / Reference Books:		2. अभ्यासग्रंथ : साहित्यरंगभाग - ३, राघव पब्लिशर्स अँड डिस्ट्रीबुटर्स, नागपूर, २०२२.
Evaluation Pattern:		
S. No	Theory	Practical
1.	LAQs with internal choice from Unit 1 = 16 marks	Online and Offline classroom participation of the student = 10 marks
2.	LAQs with internal choice from Unit 2 = 16 marks	An assignment based on curriculum = 10 marks
3.	LAQs with internal choice from Unit 3 = 16 marks	Subject wise class tests = 10 marks
4.	12 MCQs from all three units (One mark each) = 12 marks	Performance Based Activities conducted by the teacher concerned / Viva voce = 10 marks
Total: 60 marks		Total: 40 marks

Shri Binzani City College

Near Sakkardara Square, Umrer Road, Nagpur

B A Semester V

Major Elective ME 01 – निवडक मराठी आत्मकथा (संपा. राम शेवाळकर)

(To be implemented from 2026 – 27)

PROGRAM EDUCATIONAL OUTCOMES (PEOs):

1. Graduates will demonstrate professional excellence in their chosen fields, showcasing creativity, critical thinking, and technical skills.
2. Graduates will effectively communicate and collaborate within diverse, interdisciplinary teams and communities.
3. Graduates will express gratitude and appreciate various forms of arts and literature in general and Indian Knowledge values and systems, in particular.

For reference: PROGRAM OUTCOMES (POs)

PO 1: Critical Thinking

PO2: Effective Communication

PO 3: Social Interaction

PO 4: Effective Citizenship

PO 5: Ethics

PO 6: Environment and Sustainability

PO 7: Self-directed and Lifelong Learning

PROGRAM SPECIFIC OUTCOMES (PSOs): *The students will be able to -*

PSO1:

Demonstrate advanced proficiency in the English language, including reading, writing, listening, and speaking skills.

PSO2:

Contextualize literary works within their historical, cultural, and social frameworks, understanding the influences and significance of different literary movements.

PSO3:

Define the basic concepts and theoretical frameworks of English Grammar, Creative Writing, Translation Studies, Film Studies, Advertising, and Business English.

Program Code	
Program Name	B.A. (Major Elective ME - 01 in Marathi and Marathi Literature)
Course Code	MAR ME 01
Course Name	निवडक मराठी आत्मकथा (संपा. राम शेवाळकर)
No. of Credits	04 (Lecture – 4, Tutorial – 0, Practical – 0)
Teaching Hours	60 lectures (One hour duration each)
Evaluation Scheme	60 (End Semester Examination – <i>Min passing marks - 24</i>) + 40 (Continuous Internal Examination – <i>Min passing marks - 16</i>) = 100 marks (Min passing marks – 24 + 16 = 40)
Group under NEP scheme	Major
Pre-requisites for the course	• आत्मकथा साहित्याची मूलभूत समज • वाचन व आकलन कौशल्य • विश्लेषण व तुलना करण्याची क्षमता
Course Outcomes:	

Course Outcomes <i>The students will be able to:</i>		
CO 1	नानाफडवीस, विष्णूगोडसे, पद्मनजी, रमाबाईयांच्याआत्मकथांचीवैशिष्ट्येसमजूनघेतील.	
CO 2	कर्वे, लक्ष्मीबाई, कोल्हटकरयांच्याआत्मकथांचीवैशिष्ट्येसमजूनघेतील.	
CO 3	विनोबा, फडके, माडखोलकर, अत्रे आणि पगडी यांच्याआत्मकथांची वैशिष्ट्ये समजून घेतील.	
CO 4	मराठीतील लेखकांच्या आत्मकथेचा प्रवास जाणून घेतील.	
Syllabus:		Contents & Hours
Unit I	(15hrs)	आत्मकथा संकल्पना, स्वरूप आणि ऐतिहासिक आढावा (मराठी आत्मकथा)
Unit II	(15hrs)	नाना फडणीस, विष्णूभट गोडसे, बाबा पद्मनजी, पं. रमाबाई यांच्या आत्मकथा.
Unit III	(15hrs)	धोंडो केशव कर्वे, लक्ष्मीबाई टिळक, कोल्हटकर व विनोबा भावे यांची आत्मकथा.
Unit IV	(15hrs)	ना. सी. फडके, माडखोलकर, प्र. के. अत्रे, वसेतू माधवराव पगडी यांच्या आत्मकथा.
Practical:		
Textbooks / Reference Books:		अभ्यासग्रंथ : निवडक मराठी आत्मकथा, संपादक राम शेवाळकर, साहित्य अकादमी, नवी दिल्ली, 1994.
Evaluation Pattern:		
S. No	Theory	Practical
1.	LAQs with internal choice from Unit 1 = 16 marks	Online and Offline classroom participation of the student = 10 marks
2.	LAQs with internal choice from Unit 2 = 16 marks	Anassignmentbasedoncurriculum = 10 marks
3.	LAQs with internal choice from Unit 3 = 16 marks	Subject wiseclasstests = 10 marks
4.	12MCQs from all three units (One mark each) = 12 marks	Performance Based Activities conducted by the teacher concerned / Viva voce = 10 marks
Total: 60 marks		Total: 40 marks

Shri Binzani City College

Near Sakkardara Square, Umrer Road, Nagpur

B A Semester V

Major Elective ME 02 – मराठीच्या बोलीभाषा (संदर्भ: संपादक अरुण जाखडे)

(To be implemented from 2026 – 27)

PROGRAM EDUCATIONAL OUTCOMES (PEOs):

1. Graduates will demonstrate professional excellence in their chosen fields, showcasing creativity, critical thinking, and technical skills.
2. Graduates will effectively communicate and collaborate within diverse, interdisciplinary teams and communities.
3. Graduates will express gratitude and appreciate various forms of arts and literature in general and Indian Knowledge values and systems, in particular.

For reference: PROGRAM OUTCOMES (POs)

PO 1: Critical Thinking

PO2: Effective Communication

PO 3: Social Interaction

PO 4: Effective Citizenship

PO 5: Ethics

PO 6: Environment and Sustainability

PO 7: Self-directed and Lifelong Learning

PROGRAM SPECIFIC OUTCOMES (PSOs): *The students will be able to -*

PSO1:

Demonstrate advanced proficiency in the English language, including reading, writing, listening, and speaking skills.

PSO2:

Contextualize literary works within their historical, cultural, and social frameworks, understanding the influences and significance of different literary movements.

PSO3:

Define the basic concepts and theoretical frameworks of English Grammar, Creative Writing, Translation Studies, Film Studies, Advertising, and Business English.

Program Code	
Program Name	B.A. (Major Elective ME - 02 in Marathi and Marathi Literature)
Course Code	MAR ME 02
Course Name	मराठीच्या बोली भाषा (संदर्भ: संपादक - अरुण जाखडे)
No. of Credits	04 (Lecture – 4, Tutorial – 0, Practical – 0)
Teaching Hours	60 lectures (One hour duration each)
Evaluation Scheme	60 (End Semester Examination – <i>Min passing marks - 24</i>) + 40 (Continuous Internal Examination – <i>Min passing marks - 16</i>) = 100 marks (Min passing marks – 24 + 16 = 40)
Group under NEP scheme	Major
Pre-requisites for the course	- भाषाविज्ञानाची मूलभूत जाणीव - विविध बोलींची ओळख - तुलनात्मक व आकलन कौशल्य

Course Outcomes:

SEM

	Course Outcomes <i>The students will be able to:</i>	
CO 1	बोली विषयक स्वरूप व वैशिष्ट्ये जाणून घेतील.	
CO 2	प्रमाणभाषा व बोली भाषा यांचा अनुबंध समजून घेतील.	
CO 3	कोकणी, खानदेशी, वऱ्हाडी व नागपुरी विषयक वैशिष्ट्ये जाणून घेतील.	
CO 4	चंदगडी व झाडी विषयक वैशिष्ट्ये जाणून घेतील.	
Syllabus:		Contents & Hours
	Unit I	(15hrs) मराठी बोली : संकल्पना, स्वरूप व वैशिष्ट्ये • प्रमाण व बोली : बंध- अनुबंध
	Unit II	(15hrs) मराठीच्या विविध बोली.
	Unit III	(15hrs) कोकणी, खानदेशी, वऱ्हाडी आणि नागपुरी.
	Unit IV	(15hrs) चंदगडी, झाडी.
Textbooks / Reference Books:		अभ्यासग्रंथ : मराठी बोली भाषेचे सर्वेक्षण, संपादक अरुण जाखडे, पद्मगंधा प्रकाशन, पुणे.
Evaluation Pattern:		
S. No	Theory	Practical
1.	LAQs with internal choice from Unit 1 = 16 marks	Online and Offline classroom participation of the student = 10 marks
2.	LAQs with internal choice from Unit 2 = 16 marks	An assignment based on curriculum = 10 marks
3.	LAQs with internal choice from Unit 3 = 16 marks	Subject wise class tests = 10 marks
4.	12 MCQs from all three units (One mark each) = 12 marks	Performance Based Activities conducted by the teacher concerned / Viva voce = 10 marks
	Total: 60 marks	Total: 40 marks

[Signature]

ShriBinzani City College

Near Sakkardara Square, Umrer Road, Nagpur

B A Semester V

VSC-5 – दृक्श्राव्य प्रसारमाध्यमे :व्यवसायक्षेत्र

(To be implemented from 2026 – 27)

PROGRAM EDUCATIONAL OUTCOMES (PEOs):

1. Graduates will demonstrate professional excellence in their chosen fields, showcasing creativity, critical thinking, and technical skills.
2. Graduates will effectively communicate and collaborate within diverse, interdisciplinary teams and communities.
3. Graduates will express gratitude and appreciate various forms of arts and literature in general and Indian Knowledge values and systems, in particular.

For reference: PROGRAM OUTCOMES (POs)

PO 1: Critical Thinking

PO2: Effective Communication

PO 3: Social Interaction

PO 4: Effective Citizenship

PO 5: Ethics

PO 6: Environment and Sustainability

PO 7: Self-directed and Lifelong Learning

PROGRAM SPECIFIC OUTCOMES (PSOs): *The students will be able to -*

PSO1:

Demonstrate advanced proficiency in the English language, including reading, writing, listening, and speaking skills.

PSO2:

Contextualize literary works within their historical, cultural, and social frameworks, understanding the influences and significance of different literary movements.

PSO3:

Define the basic concepts and theoretical frameworks of English Grammar, Creative Writing, Translation Studies, Film Studies, Advertising, and Business English.

Program Code	
Program Name	B.A.I (VSC-05 Marathi and Marathi Literature)
Course Code	VSC-05
Course Name	दृक्श्राव्य प्रसारमाध्यमे : व्यवसायक्षेत्र
No. of Credits	02 (Lecture – 0, Tutorial – 0, Practical – 2)
Teaching Hours	60 lectures (One hour duration each)
Evaluation Scheme	50 (Activities – <i>Min passing marks - 25</i>) + 50 (Continuous Internal Examination – <i>Min passing marks - 25</i>) = 100 marks (Min passing marks – 25 + 25 = 50)
Group under NEP scheme	Vocational Skills Course (VSC)
Pre-requisites for the course	१. दृक्-श्राव्य माध्यमांची मूलभूत ओळख २. भाषा व लेखन कौशल्यांची जाणीव
Course Outcomes:	

Course Outcomes <i>The students will be able to:</i>	
CO 1	प्रसार माध्यमांचा समाजावर होणारा परिणाम व त्याची प्रभावशीलता अभ्यासणे.
CO 2	विविध प्रसारमाध्यमांचा आढावा घेणे.
CO 3	माहिती तंत्रज्ञानाची आधुनिक साधने, भाषा कौशल्य आणि साहित्य कौशल्य समजून घेणे.
Syllabus: Contents & Hours	
Practical Unit I	(30 hrs) दृकश्राव्य प्रसारमाध्यमे : नभोवाणी, दूरचित्रवाणी, चित्रपट, संगणक, मोबाईल (भ्रमणयंत्र), इंटरनेट इ. दृक-श्राव्य माध्यमे आणि मराठी साहित्याचा अनुबंध.
Practical Unit I	(30 hrs) माहिती तंत्रज्ञानाची अत्याधुनिक साधने भाषाकौशल्ये आणि साहित्य कौशल्ये - • मुद्रित व दृकश्राव्य माध्यमांसाठी वृत्ते, वृत्तांत आणि वृत्तलेख • दृकश्राव्य माध्यमांसाठी संहिता लेखनाचे स्वरूप चित्रपट, मालिका, संगीतिका, नाटिका, मुलाखती इत्यादी. क्रियाकलाप (Activities): 1. वृत्तलेखन सराव: विद्यार्थ्यांना एखाद्या चालू घडामोडीवर आधारित वृत्त (News Report) लिहिण्यास सांगणे. 2. वृत्तांत तयार करणे: महाविद्यालयातील कार्यक्रमावर वृत्तांत (Report Writing) तयार करणे. 3. वृत्तलेख लेखन: सामाजिक विषयावर सविस्तर वृत्तलेख (Feature Article) लिहिणे. 4. संहिता लेखन (Script Writing): छोट्या नाटिका किंवा लघुपटासाठी संहिता तयार करणे. 5. मुलाखत घेण्याचा उपक्रम: एखाद्या व्यक्तीची मुलाखत घेऊन तिचे लेखी व व्हिडिओ सादरीकरण करणे. 6. दृक-श्राव्य सादरीकरण: मोबाईल/संगणकाच्या मदतीने लघु व्हिडिओ (Short Film) तयार करणे. 7. रेडिओ कार्यक्रम सादरीकरण: नभोवाणी शैलीत (Radio Program) ५-१० मिनिटांचा कार्यक्रम तयार करणे. 8. चित्रपट/मालिका विश्लेषण: एखाद्या चित्रपट किंवा मालिकेतील कथानक, संवाद व शैलीचे विश्लेषण करणे. 9. भाषांतर व रूपांतर: एखाद्या लेखाचा किंवा बातमीचा दृक-श्राव्य माध्यमासाठी रूपांतर (Adaptation) करणे. 10. डिजिटल माध्यम वापर कार्य: इंटरनेट व मोबाईलचा वापर करून ब्लॉग, सोशल मीडिया पोस्ट किंवा न्यूज कंटेंट तयार करणे.
Textbooks / Reference Books:	१. व्यावहारिक मराठी १ (प्रकरण) नासिराबादकर .रा.ल.व. १८) २. साहित्यरंग भाग ३, राघव पब्लिशर्स व डिस्ट्रिब्युटर्स, नागपूर, २०२२
Evaluation Pattern:	
S. No	Activities
	CIE

1.	त्रुटी शोधा)Error Hunt):	छापील जाहिरात तपासणी)Ad Proofing):
2.	बदल करून दाखवा)Correct & Rewrite):	स्वत) च्या लेखनाचे मुद्रितशोधन:Self-Proofreading):
3.	मुद्रणचूक ओळखा)Spot the Typo):	समारंभाचे आमंत्रण पत्र तपासणे)Invitation Card Editing):
4.	शुद्धलेखन स्पर्धा)Proofreading Competition):	दोन मजकुरांची तुलना)Text Comparison):
5.	विरामचिन्ह तपासणी)Punctuation Check):	दैनंदिन वापरातील चुकांचा अभ्यास)Common Mistakes Identification):
Total: 50 marks		Total: 50 marks

BOARD OF STUDIES IN LANGUAGES AND LITERATURES

SUBJECT: MARATHI AND MARATHI LITERATURE

B.A. SEMESTER VI

Courses:

1. Major 12 : मराठी आणि व्यावहारिक मराठी भाग -६ (साहित्यरंग - ३)
2. Major 13 : वाङ्मय प्रकाराचा अभ्यास : चरित्र (गांधीजी - पु. ल. देशपांडे)
3. Major 14 : वऱ्हाडी बोली आणि साहित्य
4. Major Elective ME 03 : स्वातंत्र्योत्तर मराठी गझल (मराठी गझल अर्धशतकाचा प्रवास)
5. Major Elective ME04 : अलंकार आणि प्रतिमा

ShriBinzani City College

Near Sakkardara Square, Umrer Road, Nagpur

B A Semester VI

Major 12 – मराठी आणि व्यावहारिक मराठी भाग -६ (साहित्यरंग - ३)

(To be implemented from 2026 – 27)

PROGRAM EDUCATIONAL OUTCOMES (PEOs):

1. Graduates will demonstrate professional excellence in their chosen fields, showcasing creativity, critical thinking, and technical skills.
2. Graduates will effectively communicate and collaborate within diverse, interdisciplinary teams and communities.
3. Graduates will express gratitude and appreciate various forms of arts and literature in general and Indian Knowledge values and systems, in particular.

For reference: PROGRAM OUTCOMES (POs)

PO 1: Critical Thinking

PO2: Effective Communication

PO 3: Social Interaction

PO 4: Effective Citizenship

PO 5: Ethics

PO 6: Environment and Sustainability

PO 7: Self-directed and Lifelong Learning

PROGRAM SPECIFIC OUTCOMES (PSOs): *The students will be able to -*

PSO1:

Demonstrate advanced proficiency in the English language, including reading, writing, listening, and speaking skills.

PSO2:

Contextualize literary works within their historical, cultural, and social frameworks, understanding the influences and significance of different literary movements.

PSO3:

Define the basic concepts and theoretical frameworks of English Grammar, Creative Writing, Translation Studies, Film Studies, Advertising, and Business English.

Program Code	
Program Name	B.A. (Major T- 12 in Marathi and Marathi Literature)
Course Code	MAR1112
Course Name	मराठी आणि व्यावहारिक मराठी भाग -६ (साहित्यरंग - ३)
No. of Credits	03 (Lecture – 3, Tutorial – 0, Practical – 0)
Teaching Hours	45 lectures (One hour duration each)
Evaluation Scheme	60 (End Semester Examination – <i>Min passing marks - 24</i>) + 40 (Continuous Internal Examination – <i>Min passing marks - 16</i>) = 100 marks (Min passing marks – 24 + 16 = 40)
Group under NEP scheme	Major
Pre-requisites for the course	• मराठी साहित्याची मूलभूत ओळख • वाचन व विश्लेषण कौशल्य • भाषिक कौशल्यांची जाणीव

Course Outcomes:**Course Outcomes***The students will be able to:*

CO 1	अर्वाचीनसाहित्यातीलकाहीप्रातिनिधिककृतींचापरिचयकरुनघेणे.
CO 2	गं. बा. सरदार, सुधीरसाळ, मिरासदार, यांच्यासाहित्याचेआस्वादवआकलनकरणे.
CO 3	पु. ल. देशपांडे, सतीशआळेकरयांचेगद्यवाङ्मयवसंतएकनाथबालकवीयांचेकाव्यस्वरूपसमजूनघेणे.
CO 4	आधुनिककवींच्याकाव्याचापरिचय.

Syllabus:**Contents & Hours**

Unit I	(15hrs) गद्य विभाग 1. भक्तिपंथ व महाराष्ट्र-संस्कृती- गं.बा.सरदार 2. भारतीयत्वाची संकल्पना आणि मराठी वाङ्मय – सुधीर रसाळ 3. भुताचा जन्म – द.मा. मिरासदार 4. हिराबाई – पु.ल.देशपांडे 5. सामना – सतीश आळेकर
Unit II	(15hrs) पद्य विभाग 1. दोन भारुडे- संत नामदेव 2. श्रावणमासाचे गाणे – बालकवी 3. घन तमी शुक्र बघ राज्य करी! – भा. रा. तांबे 4. वाटेवर काटे वेचीत चाललो- अनिल 5. अजून वादळ उठले नाही – ज्योती लांजेवार
Unit III	(15hrs) व्यावहारिक मराठी विभाग 1. भाषांतर व अनुवाद: स्वरूप आणि वैशिष्ट्ये 2. मराठी शुद्धलेखन आणि मुद्रितशोधन
Practical:	
Textbooks / Reference Books:	अभ्यासग्रंथ : साहित्यरंग भाग - ३, राघव पब्लिशर्स अँड डिस्ट्रीबुटर्स, नागपूर, २०२२.

Evaluation Pattern:

S. No	Theory	Practical
1.	LAQs with internal choice from Unit 1 = 16 marks	Online and Offline classroom participation of the student = 10 marks
2.	LAQs with internal choice from Unit 2 = 16 marks	Anassignmentbasedoncurriculum = 10 marks
3.	LAQs with internal choice from Unit 3 = 16 marks	Subjectwiseclasstests = 10 marks
4.	12MCQs from all three units (One mark each) = 12 marks	Performance Based Activities conducted by the teacher concerned / Viva voce = 10 marks
Total: 60 marks		Total: 40 marks

Shri Binzani City College
Near Sakkardara Square, Umrer Road, Nagpur
B A Semester VI

Major 13 – वाङ्मयप्रकाराचा अभ्यास चरित्र (गांधीजी - पु. ल. देशपांडे)
(To be implemented from 2026 – 27)

PROGRAM EDUCATIONAL OUTCOMES (PEOs):

1. Graduates will demonstrate professional excellence in their chosen fields, showcasing creativity, critical thinking, and technical skills.
2. Graduates will effectively communicate and collaborate within diverse, interdisciplinary teams and communities.
3. Graduates will express gratitude and appreciate various forms of arts and literature in general and Indian Knowledge values and systems, in particular.

For reference: PROGRAM OUTCOMES (POs)

PO 1: Critical Thinking

PO2: Effective Communication

PO 3: Social Interaction

PO 4: Effective Citizenship

PO 5: Ethics

PO 6: Environment and Sustainability

PO 7: Self-directed and Lifelong Learning

PROGRAM SPECIFIC OUTCOMES (PSOs): *The students will be able to -*

PSO1:

Demonstrate advanced proficiency in the English language, including reading, writing, listening, and speaking skills.

PSO2:

Contextualize literary works within their historical, cultural, and social frameworks, understanding the influences and significance of different literary movements.

PSO3:

Define the basic concepts and theoretical frameworks of English Grammar, Creative Writing, Translation Studies, Film Studies, Advertising, and Business English.

Program Code	
Program Name	B.A. (Major T- 13 in Marathi and Marathi Literature)
Course Code	MAR113
Course Name	वाङ्मय प्रकाराचा अभ्यास (साठोत्तरी मराठी कविता) कविता :
No. of Credits	03 (Lecture – 3, Tutorial – 0, Practical – 0)
Teaching Hours	45 lectures (One hour duration each)
Evaluation Scheme	60 (End Semester Examination – <i>Min passing marks - 24</i>) + 40 (Continuous Internal Examination – <i>Min passing marks - 16</i>) = 100 marks (Min passing marks – 24 + 16 = 40)
Group under NEP scheme	Major
Pre-requisites for the course	• चरित्र साहित्याची मूलभूत समज • आकलन व विश्लेषण क्षमता • भाषा व अभिव्यक्तीची जाण

Course Outcomes:

Course Outcomes

The students will be able to:

CO 1	चरित्र वाङ्मय प्रकाराचे घटक आणि वैशिष्ट्ये समजून घेणे.
CO 2	गांधीजी : या चरित्रातील कथावस्तू व व्यक्तिचित्रण समजून घेणे.
CO 3	गांधीजी : या चरित्रातील समाजचित्रण व जीवनदर्शन समजून घेणे.
CO 4	गांधीजी या चरित्रातील भाषा, निवेदन, संवाद, शैली वैशिष्ट्ये समजून घेणे.

Syllabus:

Contents & Hours

Unit I	(15 hrs)	चरित्र: व्याख्या, संकल्पना आणि स्वरूप चरित्र या वाङ्मयप्रकाराचे विविध घटक आणि वैशिष्ट्ये मराठीतील चरित्र वाङ्मयाचा इतिहास : प्राचीन व अर्वाचीन.
Unit II	(15 hrs)	• गांधीजी : कथावस्तू आणि व्यक्तिचित्रण.
Unit III	(15 hrs)	• गांधीजी : आशय, समाजचित्रण व जीवनदर्शन, भाषा, निवेदन, संवाद, शैलीवैशिष्ट्ये
Practical:		
Textbooks / Reference Books:	अभ्यासग्रंथ : गांधीजी, पु. ल. देशपांडे	
Evaluation Pattern:		
S. No	Theory	Practical
1.	LAQs with internal choice from Unit 1 = 16 marks	Online and Offline classroom participation of the student = 10 marks
2.	LAQs with internal choice from Unit 2 = 16 marks	An assignment based on curriculum = 10 marks
3.	LAQs with internal choice from Unit 3 = 16 marks	Subject wise classtests = 10 marks
4.	12MCQs from all three units (One mark each) = 12 marks	Performance Based Activities conducted by the teacher concerned / Viva voce = 10 marks
	Total: 60 marks	Total: 40 marks

Shri Binzani City College
Near Sakkardara Square, Umrer Road, Nagpur
B A Semester VI

Major 14 – वऱ्हाडी बोली आऱि साहित्य
(To be implemented from 2026 – 27)

PROGRAM EDUCATIONAL OUTCOMES (PEOs):

1. Graduates will demonstrate professional excellence in their chosen fields, showcasing creativity, critical thinking, and technical skills.
2. Graduates will effectively communicate and collaborate within diverse, interdisciplinary teams and communities.
3. Graduates will express gratitude and appreciate various forms of arts and literature in general and Indian Knowledge values and systems, in particular.

For reference: PROGRAM OUTCOMES (POs)

PO 1: Critical Thinking

PO2: Effective Communication

PO 3: Social Interaction

PO 4: Effective Citizenship

PO 5: Ethics

PO 6: Environment and Sustainability

PO 7: Self-directed and Lifelong Learning

PROGRAM SPECIFIC OUTCOMES (PSOs): *The students will be able to -*

PSO1:

Demonstrate advanced proficiency in the English language, including reading, writing, listening, and speaking skills.

PSO2:

Contextualize literary works within their historical, cultural, and social frameworks, understanding the influences and significance of different literary movements.

PSO3:

Define the basic concepts and theoretical frameworks of English Grammar, Creative Writing, Translation Studies, Film Studies, Advertising, and Business English.

Program Code	
Program Name	B.A. (Major T- 14 in Marathi and Marathi Literature)
Course Code	MAR114
Course Name	वऱ्हाडी बोली आऱि साहित्य
No. of Credits	03 (Lecture – 3, Tutorial – 0, Practical – 0)
Teaching Hours	45 lectures (One hour duration each)
Evaluation Scheme	60 (End Semester Examination – <i>Min passing marks - 24</i>) + 40 (Continuous Internal Examination – <i>Min passing marks - 16</i>) = 100 marks (Min passing marks – 24 + 16 = 40)
Group under NEP scheme	Major
Pre-requisites for the course	• वऱ्हाडी ही मराठीची ँक बोली असल्यामुळे शुद्ध मराठी वाचन, लेखन आऱि आकलनाची प्राथमिक समज आवश्यक आहे. • बोलीभाषा, ध्वनी, शब्दरचना आऱि अर्थ यांसारख्या संकल्पनांची थोडीफार माहिती असल्यास वऱ्हाडी बोलीतील वैशिष्ट्ये समजायला सोपे जाते.

- वऱ्हाडी साहित्य समजून घेण्यासाठी विदर्भातील लोकपरंपरा, संस्कृती, लोककथा, म्हणी आणि गीते यांची ओळख उपयुक्त ठरते.

Course Outcomes:

Course Outcomes

The students will be able to:

- CO 1 वऱ्हाडी बोली स्वरूप :, उगम आणि विकास याविषयी जाणून घेतील.
- CO 2 वऱ्हाडी बोलीच्या भाषाशास्त्रीय अभ्यासाची माहिती करून घेतील.
- CO 3 वऱ्हाडी बोली ध्वनिविचार :, रूपविचार, शब्द वाक्यविचार याविषयी जाणून घेतील.
- CO 4 स्वातंत्र्योत्तर वऱ्हाडी साहित्याचे आकलन होईल.

Syllabus:

Contents & Hours

Unit I	(15 hrs)	वऱ्हाडी बोली : विविध भाषिक वैशिष्ट्ये
Unit II	(15 hrs)	काया मातीत मातीत (काव्य संग्रह) - विठ्ठल वाघ (आशयाचा अभ्यास)
Unit III	(15 hrs)	काया मातीत मातीत (काव्य संग्रह) - विठ्ठल वाघ (अभिव्यक्ती वैशिष्ट्ये व भाषिक वैशिष्ट्ये)
Practical:		
Textbooks / Reference Books:	अभ्यासग्रंथ : 1. काया मातीत मातीत - संपादक मधुकर वाकोडे	
Evaluation Pattern:		
S. No	Theory	Practical
1.	LAQs with internal choice from Unit 1 = 16 marks	Online and Offline classroom participation of the student = 10 marks
2.	LAQs with internal choice from Unit 2 = 16 marks	Assignment based on curriculum = 10 marks
3.	LAQs with internal choice from Unit 3 = 16 marks	Subject wise class tests = 10 marks
4.	12MCQs from all three units (One mark each) = 12 marks	Performance Based Activities conducted by the teacher concerned / Viva voce = 10 marks
	Total: 60 marks	Total: 40 marks

Shri Binzani City College

Near Sakkardara Square, Umrer Road, Nagpur

B A Semester VI

Major Elective ME 03 – स्वातंत्र्योत्तर मराठी गझल (मराठी गझल अर्धशतकाचा प्रवास)

(To be implemented from 2026 – 27)

PROGRAM EDUCATIONAL OUTCOMES (PEOs):

1. Graduates will demonstrate professional excellence in their chosen fields, showcasing creativity, critical thinking, and technical skills.
2. Graduates will effectively communicate and collaborate within diverse, interdisciplinary teams and communities.
3. Graduates will express gratitude and appreciate various forms of arts and literature in general and Indian Knowledge values and systems, in particular.

For reference: PROGRAM OUTCOMES (POs)

PO 1: Critical Thinking

PO2: Effective Communication

PO 3: Social Interaction

PO 4: Effective Citizenship

PO 5: Ethics

PO 6: Environment and Sustainability

PO 7: Self-directed and Lifelong Learning

PROGRAM SPECIFIC OUTCOMES (PSOs): The students will be able to -

PSO1:

Demonstrate advanced proficiency in the English language, including reading, writing, listening, and speaking skills.

PSO2:

Contextualize literary works within their historical, cultural, and social frameworks, understanding the influences and significance of different literary movements.

PSO3:

Define the basic concepts and theoretical frameworks of English Grammar, Creative Writing, Translation Studies, Film Studies, Advertising, and Business English.

Program Code	
Program Name	B.A. (Major Elective ME- 03 in Marathi and Marathi Literature)
Course Code	Major Elective ME 03
Course Name	स्वातंत्र्योत्तर मराठी गझल (मराठी गझल अर्धशतकाचा प्रवास)
No. of Credits	04 (Lecture – 4, Tutorial – 0, Practical – 0)
Teaching Hours	60 lectures (One hour duration each)
Evaluation Scheme	60 (End Semester Examination – <i>Min passing marks - 24</i>) + 40 (Continuous Internal Examination – <i>Min passing marks - 16</i>) = 100 marks (Min passing marks – 24 + 16 = 40)
Group under NEP scheme	Major
Pre-requisites for the course	• गझल साहित्याची मूलभूत ओळख • वाचन व आस्वाद क्षमता • भाषिक व काव्यविश्लेषण कौशल्य

Course Outcomes:

Course Outcomes

The students will be able to:

CO 1	गझल वाङ्मयप्रकाराची व्याख्या, संकल्पना व स्वरूप समजून घेणे.
CO 2	गझल वाङ्मयप्रकाराचे घटक आणि वैशिष्ट्ये समजून घेणे.
CO 3	मराठीतील गझल वाङ्मयाचा इतिहास समजून घेणे. गझल वाङ्मय प्रकारातील आशयविश्वसमजून घेणे.
CO 4	गझलवाङ्मयप्रकारातील जीवनदर्शन, भाषा, शैली समजून घेणे.

Syllabus:		Contents & Hours
Unit I		(15 hrs) गझल संकल्पना, स्वरूप आणि वैशिष्ट्ये, • मराठी गझल उगम आणि विकास.
Unit II		(15 hrs) मंगल पाडगावकर, सुरेश भट, वा. न. सरदेसाई, ललिता बांठिया, मनोहर रणपिसे, यांचा गझल रचना.
Unit III		(15 hrs) सदानंद डबीर, इलाही जमादार, ए. के. शेख, आप्पा ठाकूर, रमण रणदिवे यांच्या गझल रचना.
Unit IV		(15 hrs) बबन सराडकर, शोभा तेलंग, दीपक करंदीकर, श्रीकृष्ण राऊत, यांच्या गझल चक्र.
Practical:		
Textbooks / Reference Books:		अभ्यासग्रंथ : मराठी गझल अर्धशतकाचा प्रवास, संपादक राम पंडित, साहित्य अकादमी.
Evaluation Pattern:		
S. No	Theory	Practical
1.	LAQs with internal choice from Unit 1 = 16 marks	Online and Offline classroom participation of the student = 10 marks
2.	LAQs with internal choice from Unit 2 = 16 marks	An assignment based on curriculum = 10 marks
3.	LAQs with internal choice from Unit 3 = 16 marks	Subject wise class tests = 10 marks
4.	12 MCQs from all three units (One mark each) = 12 marks	Performance Based Activities conducted by the teacher concerned / Viva voce = 10 marks
Total: 60 marks		Total: 40 marks

Shri Binzani City College

Near Sakkardara Square, Umrer Road, Nagpur

B A Semester VI

Major Elective ME 04 – अलंकार आणि प्रतिमा

(To be implemented from 2026 – 27)

PROGRAM EDUCATIONAL OUTCOMES (PEOs):

1. Graduates will demonstrate professional excellence in their chosen fields, showcasing creativity, critical thinking, and technical skills.
2. Graduates will effectively communicate and collaborate within diverse, interdisciplinary teams and communities.
3. Graduates will express gratitude and appreciate various forms of arts and literature in general and Indian Knowledge values and systems, in particular.

For reference: PROGRAM OUTCOMES (POs)

PO 1: Critical Thinking

PO2: Effective Communication

PO 3: Social Interaction

PO 4: Effective Citizenship

PO 5: Ethics

PO 6: Environment and Sustainability

PO 7: Self-directed and Lifelong Learning

PROGRAM SPECIFIC OUTCOMES (PSOs): *The students will be able to -*

PSO1:

Demonstrate advanced proficiency in the English language, including reading, writing, listening, and speaking skills.

PSO2:

Contextualize literary works within their historical, cultural, and social frameworks, understanding the influences and significance of different literary movements.

PSO3:

Define the basic concepts and theoretical frameworks of English Grammar, Creative Writing, Translation Studies, Film Studies, Advertising, and Business English.

Program Code	
Program Name	B.A. (Major Elective ME- 04 in Marathi and Marathi Literature)
Course Code	Major Elective ME 04
Course Name	अलंकार आणि प्रतिमा
No. of Credits	04 (Lecture – 4, Tutorial – 0, Practical – 0)
Teaching Hours	60 lectures (One hour duration each)
Evaluation Scheme	60 (End Semester Examination – <i>Min passing marks - 24</i>) + 40 (Continuous Internal Examination – <i>Min passing marks - 16</i>) = 100 marks (Min passing marks – 24 + 16 = 40)
Group under NEP scheme	Major
Pre-requisites for the course	• काव्यशास्त्राची मूलभूत जाणीव • अलंकार व प्रतिमा समजण्याची क्षमता • विश्लेषण व अभिव्यक्ती कौशल्य

Course Outcomes:**Course Outcomes***The students will be able to:*

- CO 1 वाङ्मयीन कौशल्ये विविध घटक आणि वैशिष्ट्ये समजून घेणे.
- CO 2 अलंकाराच्या उत्पत्तीची मीमांसा करणे.
- CO 3 अलंकाराचे वर्गीकरण करणे.
- CO 4 प्रतिमा या संज्ञेचे विविध अर्थ व अपरिहार्यता शोधणे.

Syllabus:**Contents & Hours**

Unit I	(15 hrs) अलंकार शास्त्राचा इतिहास, अलंकाराचे काव्यातील स्थान आणि कार्य, अलंकाराच्या उत्पत्तीची मीमांसा आणि योजनेचे हेतू, मराठीचे अलंकारशास्त्र, • अलंकाराचे वर्गीकरण.
Unit II	(15 hrs) शब्दालंकार, अर्थालंकार.
Unit III	(15 hrs) प्रतिमा या संज्ञेचा अर्थ, प्रतिमा या संज्ञेची अपरिहार्यता, प्रतिमा विचार शब्दांच्या जाती आणि प्रतिमा निर्मिती
Unit IV	(15 hrs) कवी निर्मित प्रतिके, प्रतिमांचे मूल्यमापन प्राथमिक गृहिते, प्रतिमेचे नावीन्य • प्रतिमेचे मूल्य संपूर्ण कवितेच्या संदर्भातच.
Practical:	
Textbooks / Reference Books:	अभ्यासग्रंथ : 1. काव्यविभ्रम म. वा. धोंड 2. कविता आणि प्रतिमा - सुधीर रसाळ.

Evaluation Pattern:

S. No	Theory	Practical
1.	LAQs with internal choice from Unit 1 = 16 marks	Online and Offline classroom participation of the student = 10 marks
2.	LAQs with internal choice from Unit 2 = 16 marks	An assignment based on curriculum = 10 marks
3.	LAQs with internal choice from Unit 3 = 16 marks	Subject wise class tests = 10 marks
4.	12 MCQs from all three units (One mark each) = 12 marks	Performance Based Activities conducted by the teacher concerned / Viva voce = 10 marks
	Total: 60 marks	Total: 40 marks